KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

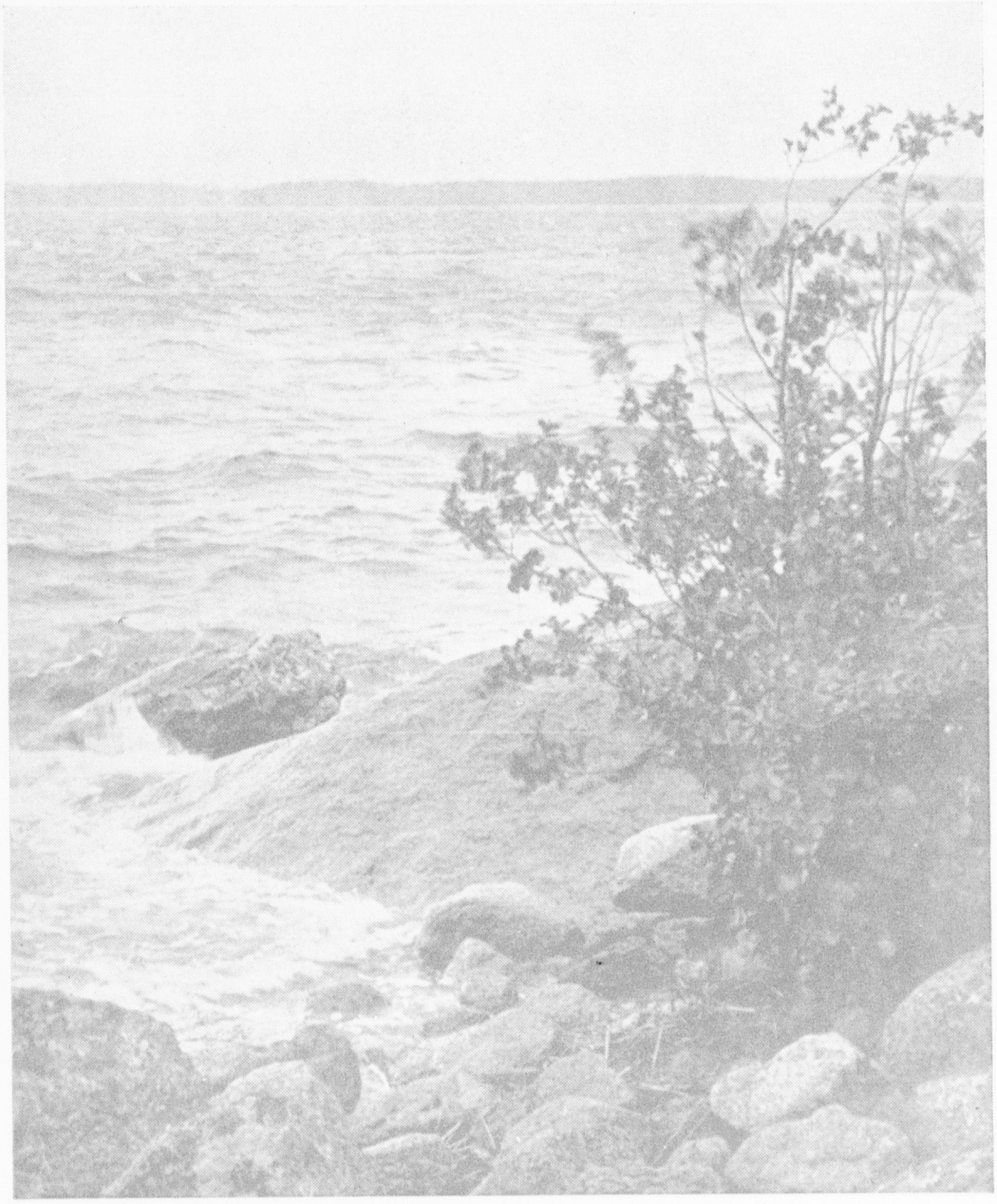

SYYSKUU
SEPTEMBER

N:o 9 - 1597

KÄYTTÄKÄÄ ONNITTELUADRESSEJA

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 300 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21 × 27,5 sm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

SYYSKUU | 62. VUOSIKERTA | N:o 9 · 1957

Marraskuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset, kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen lokakuun 1 päivää

JUHANNUSYHDISTYS

Viime juhannusaattona vietti Tyrvään kuurojenyhdistys 50-vuotisjuhlaansa ja uuden toimitalonsa vihkijäisjuhlaansa. Tämä tapaus on merkittävä, sillä Tyrvään Heffata-yhdistys on maamme ensimmäinen, joka on pystynyt hankkimaan oman toimitalon.

Kun vanha toimitalo oli käynyt ahtaaksi ja vanhanaikaiseksi, ryhtyi tämä yhdistys uuden talon rakennuspuuhiin. Innokkaan yhteishengen avulla on noussutkin uusi ja komea toimitalo Vammalan kauppalan alueelle. Se käsittää kolme asuinhuoneustoa, avarat eteiset, yhdistyksen käytössä olevan keittiön, tarjoiluhuoneen ja ison kokoushuoneen.

Vihkiäisissä, jonka toimitti pastori Lauri Paunu, oli juhlayleisöä satamäärin kaikkialta Lounais-Suomesta. Avauspuheessaan yhdistyksen puheenjohtaja Tauno Kuutti kuvaili niitä vaikeuksia, joiden läpi on ponnisteltu uuden talon saamiseksi. Vaikeuksia vaikeuksien jälkeen, talkoita talkoiden jälkeen, hikisiä päiviä hirsien kantamisessa, toivottomalta näyttävä maapohja perustuksia tehtäessä, viivästyneet vuoraustyöt, joiden vuoksi puheenjohtaja vietti unettomia öitä. Mutta vaikeuksien läpi on menty voittoon ja yhdistyksen uhrautuvat jäsenet voivat nyt onnellisina silmäillä työnsä tuloksia. — Tähän ja yleensäkin ihmisten onnen tavoitteluun viittasi liiton puheenjohtaja juhlapuheessaan. Emme onnea löydä suljettujen ovien takaa, emme rahaarpajaisten voitoista, emme rikkaudesta, ei aina terveydestäkään, vaan se löytyy ponnistelujen tuloksena ja vaikeuksien voittamisesta, rikkaista harrastuksista, ystävyydestä — onnellinen avioliitto sen korkeimpana saavutuksena — ja myös uskonnollisesta rakentumisesta.

Meillä on karvaita kokemuksia siitä, miten yhdistys saattaa menettää toimitalonsa taitamattoman johdon vuoksi. Tyrvään yhdistys näyttää kaikille kuurojenyhdistyksille esimerkin siitä, miten toimitalo nousee omin avuin järkevän, uskollisen ja uhrautuvan työn ansiosta.

Vammalan kauppalan uusi talo kertoo lujalla perustallaan seisten kuurojen ponnistelujen tuloksesta. Yhdistys sai 50-vuotispäivänään useitakin lahjoja. Turun kuurojenyhdistys lahjoitti isokokoisen sähkökellon uuden toimitalon juhlasalin seinälle. Liittomme lahjoitti 10.000 markkaa yhdistyksen vapaasti käytettäväksi.

Oli hauska huomata, miten ympäristöllä asuvat kuulevat lausuivat tunnustuksen sanoja kuuroille heidän osoittamastaan uhrimielestä ja työtaidosta. Kiitoksen ansaitsevat myös ympäristökuntien ja Vammalan kauppalan johtohenkilöt, jotka olivat saapuneet tähän tilaisuuteen esittääkseen ottelunsa.

Tyrvään yhdistys — juhannusyhdistys — seurattava esimerkki.

SYKSY JA MUUTTOLINNUT

Syksyn tuttu ilmiö, lintujemme liikehtiminen ja niiden poismuutto, on herättänyt aina ihmisessä ajatuksia: »Minne ne matkaavat, miksi ne lähtevät, miten ne löytävät oikean tien jne». Näiden pulmien parissa tutkijat ovat uurastaneet vuosisatoja, ja vähitellen kysymys toisensa jälkeen on saanut ratkaisunsa.

Kansan keskuudessa oli aikaisemmin vakaa käsitys, että pääskyset syksyisin sukeltavat järveen ja talvehtivat siellä. Yhtä yleinen oli käsitys, ja joskus vieläkin kuulee kerrottavan, kuinka käki syksyllä muuttuu haukaksi ja taas kesän tullen muuttuu uudelleen kukkuvaksi kesän julistajaksi. Tämä ei ihme olekaan, sillä vielä 1700-luvulla silloinen luonnontuntemuksen johtomies, ruotsalainen Carl v. Linne, esitti teoksissaan täytenä totena, miten haikarat talven ajaksi kätkeytyvät järviin sekä pääskyset lampien ja järvien pohjaliejuun. Eihän pääsky-

siä talvella tavattu, kun taas keväällä vesien auettua ne ilmaantuivat ihmisten iloksi. Se riitti senaikuiseksi selitykseksi. Vieläpä eräät kalastajat kertoivat saaneensa talvinuotalla kappakaupalla horroksissa olevia pääskysiä. Eipä siinä enää epäilty.

Eräs pappismies lupasi kuitenkin huomattavan rahasumman pääskysestä, joka olisi saatu talvella järven pohjasta, mutta sellaista ihmettä ei kuitenkaan ilmaantunut, ja vähitellen alettiin etsiä järkevämpiä selityksiä kesäisten laulajien syksyiseen katoamiseen. Tämän vuosisadan vaihteessa sai lintujen muuttotutkimus uutta vauhtia, sillä tällöin ryhdyttiin merkitsemään lintuja pienillä alumiinirenkailla. Rengas kiinnitetään linnun nilkkaan ja renkaasta sitten selviävät linnun lähemmät henkilötiedot. Rengastaminen onkin sittemmin selvittänyt, paitsi muuttoa, myös muita lintujen elämään liittyviä seikkoja, se on tuonut valaistusta mm. elinikään ja kotipaikkauskollisuuteen.

Pääskyjen järvissä talvehtiminen on näin jäänyt satujen joukkoon. Me tiedämme nyt, että meikäläiset pääskyset talvehtivat aina Afrikassa saakka. Niilin suiston alueella tepastelevat meidän kurkemme ja monet kahlaajamme, sieltä on löytänyt myöskin västäräkkimme talvialueensa, samoin uunilintumme ja metsäkirvisemme. Abessinian seutuville matkaavat harmaasieppo, kirjosieppo, satakieli, kultarinta, kuhankeittäjä ja monet muut pikkulintumme. Ulompaan Afrikan kärkeen riittää meiltä myös matkaajia, Kapmaassa talvehtivat näet mm. tervapääsky, kehrääjä, pikkulepinkäinen ja kala- sekä lapintiira. Useimmat muuttolintumme kuitenkin tyytyvät viettämään talvensa Keski-Euroopassa. Variksillemme riittää kovinakin pakkastalvina jo Viron rannikko.

Mikä on se voima, joka ohjaa kurkemme Niilin suistoon tai tervapääskymme Kapmaahan? Miten ne löytävät tien yli laajojen autiomaiden, yli rannattomien merien ja yli korkeiden vuoristojen? Siinä on ollut tutkijoille pulma, jonka ratkaisu ei ole täysin selvä vieläkään. Erilaisten kokeiden tuloksena on tultu huomaamaan, että muuttolinnuilla on jonkinlainen suuntavaisto, joka ohjaa niitä muuttomatkoilla. Tätä suuntavaistoa, suunta-aistia, ei tunneta, vain sen avulla suoritetut uskomattomat

Sunnuntaimetsästäjän unelma

muuttomatkat tunnetaan. Lisäksi auttaa matkalaista sen paikallistuntemus. Aikaisemmin selitettiinkin lintujen suunnistustaito kokonaan opituksi, vanhempien muuttolintujen opettamaksi. Tämä päteekin sellaisten muuttolintujen suhteen, jotka matkaavat vanhempien seurassa. Tällaisia ovat esim. hanhet, kurjet ja joutsenet. Lopullista ja täydellistä selvitystä tämä luomakunnan merkillinen ilmiö ei vielä ole saanut.

M. Soikkanen

VIIKKO VIITTAKIVESSÄ

eli nuorten kesäleirin leiripäiväkirja.

Laatinut Jarmo I:nen.

Torstaina heinäk. 25 p:nä. — Tänään me tulimme, joko yksitellen tai useampi yhdessä. Joku tuli pohjoisesta, joku etelästä. Auto toi meidät tänne Viittakiveen, Hauhon sydämeen, keskelle hämäläisen sydänkesän maisemia. Kirrinen välkähteli sinisenä, sen pintaan kuvastuivat Viittakiven valkeat rakennukset ja tuleentuvat elopellot. — Mutta mikä on Viittakivi ja mikä Kirrinen? Täällähän on opisto, kansainvälinen kansankorkeakoulu, jolla on rikkaat ja hienot perinteet ja joka on ottanut tehtäväkseen vaalia eri yhteiskuntapiirien sisäistä yhteyttä. Eikö tämä Viittakivi siis ole parhain paikka leirillemme?

Kansainvälinen ilmapiiri on täällä edelleen vallitseva, onhan täällä nyt meitä nuoria kuuroja, jotka edustamme kuka mitäkin maamme monista heimoista, lisäksi keskuudessamme liikkuu eräs opiston alkuasukkaista mister Lauren Libow. Mr Libow on kähärätukkainen ja samettisilmäinen, niin, hän on erittäin mielenkiintoinen Viittakiven oleskelija, mutta emme me hänestä paljon jälkeen jää.

Tullessamme olivat Eino ja Tora jo täällä. Kaikki oli valmiina, huoneissa peti jokaiselle, ikkunoissa näköala, kellarissa kirjasto ja ping-pong kaikkien käytettävissä sekä juttutupa hallissa. Tuntee olevansa aivan mannermaisessa suurhotellissa.

Illalla oli esittelyillanvietto. Jokainen vedettiin aikanaan esiin ja pantiin kertomaan itsestään. Nimet ja salat julki sekä sinunkaupat päälle. Ensi kerran »kaikui» leirin oma leirilaulu:

»Korkeella puussa varis
hei vaaveli veeveli vooveli vei
korkeella puussa varis — istui.»

Aamu alkoi lipunnostolla. Senjälkeen leirin ohjelma alkoi pyöriä suunniteltua rataansa. Ensin aamutee, sitten ulkoilu, luentoja, aamiainen, lentopalloa, kisailua, päiväkahvi, luentoja, luentoja, päivällinen, luentoja, ulkoilua, hippasilla . . .

Luentosali on kuin meitä varten suunniteltu. Pöydät ovat puoliympyrässä, joten kaikilla on esteetön näköala puhujaan. Toisella seinällä on kaksi laajaa karttaa ja koulutaulu, toisella seinällä — Kirrinen. Seinä on yhtä suurta ikkunaa ja näköala luontoon on esteetön.

Iltanuotio Kirrisen rannalla. Nuotion liekit hulmahtavat, ilta tummenee, vastaranta peittyy var-

Leirillä vieraileva Past. L. Paunu keskustelemassa leirin johtajan E. Savisaaren kanssa.

joon. Esko viittoo runon, Jarmo ja Kaako kertovat satuja, Eino ja Jarmo pannaan kilpasille tiedossa. Ja taasen kaikuu leirilaulu:

». . . lauloipa koko maailmalle,
hei veeveli veeveli, vooveli vei,
lauloipa koko maailmalle — kvaak.

Lauantai, 27. 7. — Joka aamu on jumppa. Eino johtaa . . . juoksuun . . . yks, kaks, yks, kaks. Tuulimyllyä ja vartalonpyöritystä. Päätteeksi uimaan.

Aamupäivällä saimme vieraan. Tuli pappi Paunu omalla autollaan herroiksi ajellen. Mutta kohta hän unohti olla herroiksi, jos sitä lie koskaan ollutkaan, ja oli kuin yksi meistä.

Eino luennoi toisen kerran pohjoismaisesta viittomakielestä. Nyt opimme uudet kuukausien viittoimet, nehän ovat kuin: lumipallokuu, kylmäkuu, sulamiskuu, ilkkumiskuu, kasvukuu, juhannuskuu, hellekuu, hedelmäkuu, lähtevien lehtien kuu, sadekuu, kovan maan kuu ja kuusikuu.

Iltapäivällä alkoivat uhkaavat pilvet kokoontua taivaalle. Salamoi ja jyrisi, mutta samanaikaisesti alkoi suunnistuskilpailu. Tuskin oli viimeinen ehtinyt taipaleelle kun ensimmäiset pisarat alkoivat tipahdella. Kylmä vihuri puski Kirrisen pinnan laineille, salamointi yltyi ja viimein paukahti. Oli kuin taivasta peittävä pilviverho olisi halkaistu ja halkeamasta syöksyi vettä ja rakeita. Peukalonpään kokoiset rakeet poukkoilivat maassa, suunnistuskilpailun ajanottajille tuli kiire saunaan suojaan. Vettä tuli kaatamalla, puhuttiin jo siitä, että pitäisi lähettää väkeä keräämään rakeiden tainnuttamat suunnistajat suojaan, mutta samassapa jo ensimmäiset porhalsivat paikalle. Ja vähitellen tulivat muutkin, kaikki läpimärkinä, mutta yksikään ei ollut keskeyttänyt.

Illalla oli taasen sauna. Senjälkeen vastaperustettu Kino-Kellari antoi ensiesityksensä, menestys oli ehdoton.

Iltahartaus ja klo 22.30 hiljaisuus.

Sunnuntai 28. 7. — Pyhäpäivän kunniaksi oli herätys tänään tuntia myöhemmin. Kaikki käyttivät sitä hyväkseen nukkumalla, paitsi joku juoksuhullu, joka tömisteli pihalla ja poluilla.

Päivän ohjelmaan kuului myös pastori Paunun pitämä jumalanpalvelus. Jatkona seurasi keskustelua aiheena »suhde lähimmäiseen». Keskustelu tapahtui ryhmittäin ja osoittautui tämä erittäin antoisaksi tavaksi tutustua asioihin.

Iltapäivällä koitti leirin suuri urheilutapahtuma, leirin »olympialaiset». Paikalle saapuneet pitkänmatkaiset vieraat joutuivat mukaan omalla joukkueellaan, niinkuin myös johtajat. Kireässä ja hermojakutkuttavassa, tässä tapauksessa on kysymys nauruhermoista, perunaviestissä vei johtajien joukkue voiton peräti kaksi kertaa. Se lienee noussut heille päähän, koska suurimman koivunlehden etsimiskilpailussa toivat ensimmäisen eteen sattuneen lehden — ja jäivät armotta viimeiseksi.

Pääkilpailuksi muodostui sekaviesti. Ensimmäisellä osuudella juoksussa opistorakennuksen ympäri olivat johtajien Jarmo ja vieraiden Timo tasaväkisiä, mutta seuraavalla osuudella »karhunlaukassa» johtajien Lauri kiskaisi selvän raon, jota juoksija Tora, uimari Eino ja hissuttelija Kaako tasaisesti kasvattivat.

Illalla Kino-Kellari antoi näytöksiään ja päätteeksi oli iltanuotio Kirrisen rannalla. Tietokilpailussa joutuivat vastakkain pojat ja tytöt — ja tytöt voittivat. Leirilaulu kaikui taasen:

»Sinnepä paha metsämies
hei veeveli veeveli vooveli vei
sinnepä paha metsämies — saapui».

Maanantai 29. 7. — Jälleen palattiin arkiseen leirijärjestykseen. Luentoja oli viittomakielessä, kirjanpidossa sekä keskustelua aiheesta »miksi maksan veroja».

Iltapäivällä suoritettiin leirin suunnistusmestaruuskilpailut. Leiriläisten lisäksi eräät muutkin Viittakiven oleskelijat olivat innolla mukana. Aluksi näytti siltä kuin kaikki olisivat jääneet lopuksi päivää metsään, mutta viimein tähystäjä katolla ilmoitti ensimmäisen saapuvan pitkin peltoa. Vähitellen tulivat kaikki, jotkut kyllä olivat keskeyttäneet, mutta sehän kuuluu tällaiseen kilpailuun.

Lentopallossa oli ottelu Turku — muu Suomi. Ottelu oli erittäin tasaväkinen, vaikka ajottain näytti siltä kuin muun Suomen joukkueessa olisi ollut vain yksi pelaaja. Juho-poika siellä hääri ja pyöri kuin vikkelä kärppä. Turku lopulta korjasi voiton.

Yläkerran juttutuvassa oli päivän päättäjäiset. Ota tai jätä tietokilpailu veti väkeä. Melkein jokainen koetti vuorollaan räjäyttää karamellipankkia, mutta yksikään ei onnistunut. Yhtä tietämättömiä olivat niin Jarmot, Kaakot kuin Pirkot ja Siljat. Leirilaulua viitottiin taas:

Jännittävä pussijuoksu menossa

». . . ampui tuon pienen variksen,
hei veeveli veeveli vooveli vei,
ampui tuon pienen variksen — pom.

Tiistai 30. 7. — Tänään, aamuteen jälkeen seisoi opiston pihalla hieno linja-auto. Se oli meitä varten. Lähdettiin tutustumaan Hämeeseen. Reitti kävi Hämeenlinnan ohi, Turenkiin ja Janakkalaan. Siellä kiivettiin vuorelle, joka todettiin Hakoisten linnanvuoreksi, missä ennen oli sijainnut muinaislinna ja ruotsalaisten valloittajien rakennuttama linna. — Matka kävi edelleen Hattelmalan harjulta ja sieltä Hämeenlinnaan. Opas esitteli linnaa, jossa ei tällä kertaa kuitenkaan ollut paljonkaan esittelemistä, linna oli kuin pommituksen jäljiltä. Kyseessä oli kuitenkin täysin rauhanomainen korjaustyö, vaikka näytti siltä kuin linnaa revittäisiin maan tasalle. — Linnalta jatkettiin Aulangolle ja uinnin jälkeen matkattiin Hattulaan, vanhalle kirkolle. Klo 17.15 automme viimein saapui opistolle, jossa oli paitsi päivällistä myös sauna odottamassa.

Keskiviikko 31. 7. — Viimeinen leiripäivä. Apeutta oli ilmassa vaikka kaikki hymyilivät niinkuin 6:na päivänä aikaisemmin. Vain aamupäivällä oli luentoja. Iltapäivä oli omistettu leirin mestaruuskilpailuille, jotka suoritettiin kivikautisin välinein kivikautisissa olosuhteissa.

Päättäjäiset klo 20.00 ylä-hallissa. Leirinjohtaja Eino piti iloisen näköisenä vakavan puheen leirin tarkoituksesta. Ensinnäkin hän selvitti sen, minkä oli meille jo alussa selvinnyt, nimittäin ettei leiri ollut pelkästään oleilemista varten vaan oppimista varten, jonkinlainen tiivistahtinen lomakurssi. Toivomuksenaan oli, että kaikki käyttäisivät täällä saamiaan oppeja edelleen, ei vain omaksi hyväkseen vaan myös muiden, erityisesti kuurojenyhdistyksissä.

Loppuillan ohjelmassa otettiin ilo irti. Joulupukkikin kävi, miten lie oli vuodenajoista erehtynyt. Ja taasen yhteisesti viitottiin leirilaulu:

». . . nyt on tuo pieni varis
hei vaaveli veeveli vooveli vei,
nyt on tuo pieni varis — kuollut».

Torstai, 1. 8. — Tänään oli lähtö. Vaikka se tapahtui iloisen näköisenä niin ei se kuitenkaan ollut iloinen lähtö. Kotimatkan sijasta leiriläiset esittivät toivomuksen saada jäädä vielä vähäksi aikaa — ainakin vuodeksi. Viittakiven oleskelijoille sanottiin hyvästi, johtaja Saarelle, joka oli vaivautunut aivan ulos hyvästelemään, eksoottiselle mr Libow'lle, joka kutsui kaikki leiriläiset luokseen Israeliin, niille nappuloille, jotka innokkaasti olivat ottaneet osaa leiriläisten touhuihin kilpailuista illanviettoihin ja koko talonväelle. Edessä oli vielä yhteinen automatka Hämeenlinnaan ja sen kuluessa laulettiin vielä viimeisen kerran leirilaulu:

»Nyt on tää laulu lopussa,
hei veeveli veeveli vooveli vei,
nyt on tää laulu lopussa — piste!

Näin Joensuussa

Joensuun Seudun Kuurot r.y. järjesti tavanmukaiset esitelmäpäivät 29—30 p:nä kesäkuuta juhlavalla Karjalantalolla. Kuuroja oli saapunut lähiseuduilta melkoisesti. Päiviä juhlistivat myös samanaikaisesti avatut Pohjois-Karjalan messut, joita myös Tasavallan Presidentti Urho Kekkonen kunnioitti läsnäolollaan.

Lähestyessämme Ilosaaren rantoja ollaksemme mukana Joensuun esitelmäpäivillä saatoimme jo kaukaa nähdä, että siellä oli runsaasti ystäviä koolla Karjalantalossa. Siellä oli se sama tuttu tunne, jonka niin monesti on kokenut, oltiin kuin perheväkeä, vaikka useat olivat tuskin koskaan tavanneet. Ja olihan siellä tuttujakin. Kuulumisia vaihdettiin ahkerasti, mutta vähitellen oli aika täysi ja ohjelma saattoi alkaa. — Yhdistyksen puheenjohtaja Teuvo Lillunen lausui läsnäolijat tervetulleiksi mainiten mm., kuinka esitelmäpäivät ovat erinomaisesti kuurojen tarpeita tyydyttäviä valistustilaisuuksia. Tämän lisäksi tahdottiin järjestää sekä lähiseudun ystäville että kaukaa tuleville turisteille mahdollisuus yksin tein nähdä Pohjois-Karjalan messut. Näin tahtoi tämä 15 vuotias yhdistys tavoilleen uskollisena jälleen koota ja rikastuttaa jäseniään. Tervehdyspuheen jälkeen tulkitsi rouva Sirkka Lillunen, yhdistyksen reipas sihteeri herkin, koruttomin viittoimin suvivirren sanomaa. Senjälkeen olikin ohjelmassa illan ensimmäinen esitelmä. Sen piti sairaanhoitaja Tora Savisaari. Esitelmän aikana perehdyttiin kansaneläkelaitokseen, eri eläkemuotoihin, eläkkeen maksamiseen ja hakemiseen sekä siihen liittyviin moniin kysymyksiin. Illan toisen esitelmän piti herra Teuvo Lillunen käsitellen siinä maamme opetuslaitosta ja yleistä sivistystyötä. Tutustuimme maamme moniin eri tyyppisiin oppilaitoksiin sekä yksilön mahdollisuuksiin hankkia tietoa ja taitoa. Tärkeätä sivistystyötä suorittavat myös maamme lukuisat eri yhdistykset. Suomen Kuurojen Liitto monine yhdistyksineen eri puolilla maatamme suorittaa juuri tällaista sivistystyötä samalla kun se tahtoo edistää jäsentensä sosiaalisia oloja. — Muusta ohjelmasta mainittakoon vielä kiperä kuva-arvoitus, jonka aikana yleisö hartaana hieroi älynystyröitään. Ja sen hartaan hieromisen tuloksena selvisi siellä täällä sen sisältö: P-K messut. Ilta päättyi lippulauluun.

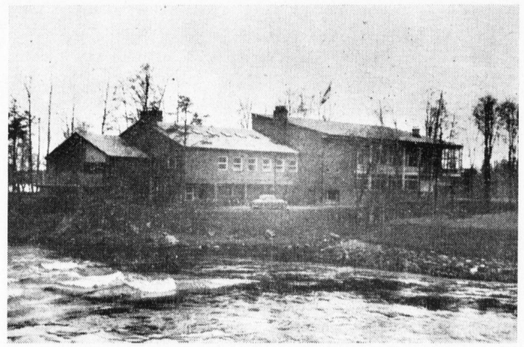

Joensuun Ilosaarella sijaitseva Karjalantalo, jossa esitelmäpäivät pidettiin.

Esitelmäpäivien osanottajia Joensuun seurakuntatalon portailla.

Seuraavana päivänä kokoonnuttiin Joensuun seurakuntatalolle, jossa pastori Mikko Mielonen piti jumalanpalveluksen. Hän puhui vetoavasti lähimmäisen rakastamisesta teoissa. Tulkkina toimi rouva Elise Jaakkola. Hymyssä suin nautittiin seurakunnan ystävällisesti tarjoamat kirkkokahvit.

Iltapäivätilaisuudessa toivotti läsnäolijat tervetulleiksi yhdistyksen varapuheenjohtaja, neiti Elvi Väänänen. Rouva S. Lillusen esittämän runon jälkeen piti rouva Elise Jaakkola esitelmän Matilda Wredestä, eräästä maamme eturivin naisesta, joka osoitti miten lähimäisiä voi auttaa teoissa auttamalla lukuisia vankeja ja edistämällä monin tavoin maamme vankeinhoitolaitosten oloja. Kuvia hänen rikkaasta, rakkauden täyttämästä elämästään kulki silmiemme ohi. — Neiti T. Savisaari kertoi kuurojen lähetyskuulumisia Eritreasta ja yhdessä katseltiin kuvia uudesta kuurojen koulusta sekä sen oppilaista. — Päivien viimeisessä esitelmässä sairaanhoitaja Tora Savisaari kertoi maassamme suoritettavasta kansanterveystyöstä. Ja koska oltiin pitkien matkojen takaa päästy yhteen, ei heti maltettu erota, vaan keskusteltiin ja seurusteltiin, kunnes matkustavaisten oli kiirehdittävä messuille. Laajat olivat messut, katseltavaa oli jos jonkinlaista.

Mutta harvoin lienevät esitelmäpäivien järjestäjät niin komeasti saattaneen vieraansa matkaan kuin joensuulaiset. Harva meistä on sellaista ennen koke-

Etualalla näemme Joensuun seudun Kuurot ry:n iloisen puheenjohtaja Teuvo Lillusen rouvansa kanssa.

Taipaleitten takaa

Kauniina kesäkuisena lauantaiaamuna saavuimme Savonlinnaan, turistien suosimaan matkailupaikkaan. Matalarakennuksinen kaupunki tyynien vesien keskellä ja vanha linna ovatkin näkemisen arvoisia paikkoja, varsinkin kun matkaa sopii mukavasti jatkaa sisämaanlaivoilla kaunista reittiä myöten. Me tosin emme olleet turistimatkailijoita, vaan olimmepa vain tavallisia työmatkalla olevia ihmisiä, mutta se ei estänyt meitä nauttimasta kauneudesta jota ympärillämme oli tarjona vapaasti silmiemme katsella. Katselimme kaupungin melko tarkkaan odotellessamme moottoriveneen lähtöä ja suurempaa kuurojen joukkoa, jonka oli määrä kokoontua puolen päivän aikoihin. Matkamme pää nimittäin oli tällä kertaa Naistenlahti, Partasten talo, jossa oli päätetty pitää Savonlinnan kuurojen kesäjuhlat.

Määrättyyn aikaan mennessä olikin kokoontunut lähitienoilla asuvat kuurot Keskuskoulun rantaan ja siitä lähdimme joukolla kauempana odottelevaan moottorivenelaituriin jonne samalla saapui meitä varten tilattu venekin.

Navakka tuuli nosti veden valkoisille kuohupäille ja vähän peloitti veneeseen meno. Pihlajaveden selkä, jota myöten matkamme jatkui, on aika aava ja saarien väistyttyä taakse, heilahteli veneemme valkoisten kuohupäiden keskellä aika tavalla. Peräsintä hoiteli kuitenkin luotettavan näköinen vakava mies, ja hän vakuutti ettei ole minkäänlaista pelättävää näin pienen tuulen matkassa vaikka joskus vähän kuohujen pärskeitä saatiinkin kasvoille. Ja olihan hytti johon voi mennä, siellä sitä tuulta ei huomannutkaan.

Kuurojen mukana matkusti myös eräs kuuleva rakennusmestari, joka jolloinkin ennen oli tavannut kuuroja ja oli hyvin innostunut heidän viittomakielestään ja halusi oppia yhä uusia sanoja meiltä. Hän myös leikkisänä miehenä piti hyvää tuulta yllä, tarjoillen karamellejä ja vilkkaasti keskustellen kanssamme. Matkamme Naistenlahteen kesti 2 tuntia. Aivan talon rantaan ei voinut moottoriveneellä ajaa, vaan oli meidän jäätävä kauemmaksi, jossa oli syvän veden laituri. Nousimme maihin ja kiipesimme rantatörmää ylös polulle. Äkkiä saimme vinhan sadekuuron päällemme. Se kasteli vaatteemme ja polun varsilla kasvavan heinän, joten sitten melko märkinä saimme taivaltaa eteenpäin. Vähän matkaa kuljettuamme saavutimme kirkkaan metsäpuron, jonka yli oli rakennettu kaunis silta. Paikka oli kauneimpia, mitä saattaa tällaisella ensimmäisellä matkalla eteen sattua. Jäimme ihailemaan hetkiseksi laaksoa ja ympärillämme olevaa kauneutta. Kohta sitten saavutimmekin Partasten talon piha-alueen, laajan peltoaukeaman, jota myöten polkumme jatkui vanhan kaivon ohi taloa kohden.

Juho ja Tyyne Partasen talo ei ole mikään komea ja hieno. Onpahan vanhan savupirtin paikalle raken-

---

nut. Koko kaupunki oli asemalla kuurojen ystävien lisäksi, eikä sieltä puuttunut torvisoittokuntaakaan. — Ehkä on syytä mainita, että Tasavallan Presidentti Urho Kekkonen poistui Joensuusta samalla junalla. Joensuulaisia kiittäen

Tilkka

Tyyne ja Juho Partasen talo Aholahden Naistenlahdessa

nettu asumus, käsittäen suuren tuvan ja kamarin, eteisen komeroineen ja vinttikerroksen. Ulkoapäin se ei vaikuttanut mitenkään erikoiselta mutta astuppa eteisestä avaraan tupaan, niin ajatukset muuttuvat. Tupa oli valoa ja rauhaa tulvillaan. Kauniit raitaiset matot ja katettu laaja kahvipöytä ja uunista tulvahtava herkullinen ruuan tuoksu, ne lennättivät mielen ylös ja erikoinen, onnellinen tunnelma kietoi tulijan tyyneen hyvämielen vireeseen. Vastaanotto oli sydämellinen. Heti tarjottiin suuhunpantavaa, kaljaa ja piimää saivat janoiset juodakseen ja kahvipöytään vieraat heti kehoitettiin käymään. Se kahvipöytä olikin hyvin varustettu vieraiden varalle. Tyyne emäntä oli leiponut komean pullakiekon ja monenlaiset herkulliset piparkakut ja kaakut. Ei niiden tarjoilussa kitsasteltu, vaan kehoitettiin ottamaan niin paljon kuin kukin halusi. Matkamies huomasi saapuneensa sellaiseen paikkaan, jollaiseen harvoin tulee.

Tämä talo on siitä erikoinen, ettei sinne johda ollenkaan maantietä. Jos haluaisit päästä linja-autolla Savonlinnaan, saisit kävellen tehdä taivalta metsiä myöten noin 8 km. Henkilöautolla pääset kyllä kolmen kilometrin päähän, joten sittenkin saat kävellen tulla taloon. Eivät ne metsätiet ole leveitä ja hiekoitettuja, tavallisia polkuja vain. Siksipä hartaasti kunnioittaen ajattelen Tyyne emäntää, joka saapuu Savonlinnaan jokaiseen kuurojen kokoukseen emännäksi. Näin on vuosia saapunut, samoin Juho isäntäkin. Mutta ovatpahan vanhan kansan ihmisiä, eikä helpoille päiville tottuneita. Torpparina ovat aloittaneet ja siitä maansa lunastaneet itsenäiseksi taloksi. Käsivoimin puidaan viljat vieläkin, aamuvarhaisesta iltamyöhään uurastetaan pelloilla, pellot kasvavat hyvin ja siunaus on talon yllä, metsissä on vanhuuden turva. Onnellisia ihmisiä ovat, tyytyväisiä osaansa.

Talossa kahvit juotua toimitettiin vieraat saunaan. Tuore vasta, juuri valkoiseksi veistetty saunan lattia, ihana löyly ja lauteilla lekoittelu poistivat viimeisetkin matkaväsymyksen rippeet mielestä ja kuin uutena ihmisenä tultiin jälleen tupaan ja käytiin ruokapöytään jossa muiden ruokien ohessa maukkaat piirakat ja tuore piimä tyydyttivät nälkäisemmänkin vatsan. Kun kaikki olivat kylläisiä, käytiin varsinaiseen ohjelmaan käsiksi. Saapui sitten vielä »parta-Juhani» Savonlinnasta. Hän oli myöhästynyt varsinaisesta joukosta ja tuli linja-autolla ja jalan nuo kilometrit ja sanoi vähän eksyneensäkin, mutta sitten kuitenkin löytäneensä taloon.

Meillä oli vain lyhyt ohjelma lauantai iltana. Pidettiin pari puhetta ja laulettiin iltavirsi, jonka jälkeen siirryttiin yöpuulle. Tämän kirjoittaja sai sijan aitassa, jossa oli viileä ja ihana nukkua. Toiset hakeutuivat vinnille, ja kuka mihinkin. Kaikesta piti talon emäntä huolen ja reippaat, kotona käymässä olevat tyttäret auttoivat äitiä. Jokaiselle löytyi lepopaikka.

Aitan oven raosta tulviva auringon säde toimitti herätyksen sunnuntaiaamuna. Avasin ovea ja katsoin kelloa. Se oli vasta 5, mutta näin Tyyne emännän reippaasti kiirehtivän lypsylle. Ketteränä kuin nuori tyttö hän siinä pihapolulla ämpärinsä kanssa kulki tyytyväinen hymy huulilla. Aikaisin oli aloitettava aamutyöt. Olipa sunnuntai tahi arki, ei auta ahertajan viivytellä.

Aikaisin heräsivät kaikki muutkin ja kahvipöytä tuvassa oli valmiina koko aamun ottamassa vastaan jokaisen. »Parta-Juhani» valitti palelleensa vintissä ja kävelleensä yöllä lämpimikseen. Toiset nauroivat häntä ja sanoivat nukkuneensa mainiosti.

Sunnuntain ohjelman aloitimme hartaushetkellä. Kiitettiin yksinkertaisesti Jumalaa kaikesta hyvyydestä, jota Hän meille jakaa runsain määrin. Tämän jälkeen kaikki menimme läheiselle kummulle kieloja poimimaan. Niitä oli valkoisena koko tienoo ja sylin täydet keräsimme näitä ihania tuoksuvia kukkia.

Ohjelmassa oli sitten puheita ja vapaata seurustelua, ateria ja taas kahvia. Iltapäivällä sama moottorivene tuli noutamaan meitä ja Tyyne emäntä tyttärien kanssa lähti saattamaan samaa polkua myöten kuin eilenkin. Nyt paistoi aurinko ja polku oli kuiva. Lähtijöiden mielissä oli kiittävät ja siunaavat ajatukset. Onni ja siunaus olkoon tämän talon ja sen asukkaiden yllä, kiitoksena kaikesta mitä saimme siellä itsellemme.

Petra

Joukko osanottajia Partasen talon edustalla

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

SEPTEMBER | 61 ÅRGÅNG | Nr 9 - 1957

MÄNNISKAN SPÅR GUD RÅR

»Sol idag och i morgon lovar meteorologen. Det svaga lågtryckscentrum som i södra och mellersta Finland åstadkommit några regenskvättar och dimma rör sig norrut och efterföljs av en högtrycksrygg», så stod det i Hufvudstadsbladet söndagen den 21 april eller med andra ord första påskdagen. Och en strålande solig påsk väntade sig utan tvivel de 100,000 människor, som med fordon av olika slag sökte sig bort från huvudstaden och andra städer för att under några dagar andas lantluft och lapa sol. Men se, det blev ingen sol, knappast en enda liten strimma, under påskdagarna, och inte var det sol på långfredagen och påsklördagen heller. Således en mycket sollös helg, och inte har solen visat sig ens i skrivande stund, första vardagen efter påsk. Åter ett bevis på, att mänskliga beräkningar alldeles kan slå slint. Människan spår, Gud rår.

Hur bra är det inte att Gud rår! Hur skicklig människan än blir — och skicklig är hon, nästan farligt skicklig kunde man säga på människovis, det vet vi minsann, som lever i dessa sena tider — så finns det en gräns som hon aldrig kan överskrida. Gud rår. Och medan människorna febrilt arbetar med sina planer och kalkyler, låter Gud stilla och säkert sina planer och eviga rådslut gå mot sin fullbordan. Ingenting kan rubba dem. »Himmel och jord skola förgås, men mina ord skola aldrig förgås», säger Herren. Vilken lugn myndighet i de orden! Synd bara att människorna inte har förmåga att se att Gud arbetar, att hans planer går mot sin fullbordan. I all sin visdom går människorna som med förbundna ögon. Och egentligen är det inte underligt, då de inte studerar den »handbok» som Gud givit i våra händer, där han kungör sina planer och rådslut av evighet. Om människorna skulle studera Guds ord med samma iver som de studerar himlens »järtecken» — såsom nu senast Arend-Roland-kometen, som människor på vissa platser satt uppe hela natten för att få se — så skulle de göra nya högst betydelsefulla rön. De skulle se att vi närmar oss den stund då det stora »järtecken», Människosonens tecken, skall synas på himmelen, det tecken som skall komma alla knän att böja sig och alla tungor att erkänna, att Gud råder och att Hans är makten, äran och härligheten. Men för att förstå Guds ord behövs en nyckel, och denna »nyckel» är Guds Ande. Därför heter det i Ordet: »Vi hava icke fått världens ande, utan den Ande som är av Gud, för att vi skola veta, vad som har blivit oss skänkt av Gud. Om detta tala vi ock, icke med sådana ord, som mänsklig visdom lär oss, utan med sådana ord, som Anden lär oss . . . Men en »själisk» människa tager icke emot, vad som hör Guds Ande till. Det är henne en dårskap och hon kan icke förstå det . . .»

1 Kor. 2: 12, 13, 14.

Ur Krigsropet.

TECKENSPRÅKETS ROLL I DÖVUNDERVISNINGEN

I Dövas Tidskrift har i ett par artiklar uttalats önskemål att teckenspråket i större utsträckning än vad som nu är fallet tages i anspråk vid undervisningen i dövskolorna. Tidskriften har även inbjudit intresserade att i dessa spalter diskutera denna fråga. Det hela är en mycket ömtålig och grannlaga angelägenhet, vilket kanske bidragit till att den önskade diskussionen knappast kommit igång. En del av skolornas elever har mer eller mindre förutsättningar att lära tal och avläsning. Andra elever har ingen som helst möjlighet — åtminstone synes det vara så — att lära dessa för de döva så viktiga färdigheter. När det gäller undervisningen av dessa sistnämnda elever förefaller det vara lämpligt att åtbördsspråket användes i största utsträckning. Det är dock undervisningsproblemen för de förstnämnda eleverna — alltså de som har anlag för tal och avläsning — som skall beröras här.

Under åren 1941—51 då mitt barn undervisades vid dövskolorna besökte jag förskolor, upptagningsskolor och fortsättningsskolor för såväl flickor

som pojkar. Vad som då frapperade och även oroade var att under fritiden praktiskt taget all kontakt inte bara mellan barnen utan även mellan dem och övrig personal vid skolan — även lärarna — skedde medelst teckenspråk. I hur stor utsträckning teckenspråket förekom i samband med undervisningen känner jag inte. På tal därom sade en äldre och känd skicklig lärare, att teckenspråket naturligtvis togs till hjälp, om det visade sig att eleverna annars inte kunde följa undervisningen.

När det lilla barnet kommer till skolan invigs det av äldre kamrater i teckenspråkets mysterier och lär sig rätt snart att teckna, även om det tidigare inte haft en aning om tecken och åtbörder. Teckenspråket är de dövas eget språk, det skall inte bestridas. Teckenspråket blir också de döva barnens eget språk. Intar så föräldrarna, när barnen kommer hem under skolloven, en passiv inställning gentemot, teckenspråket eller, vad som är ännu mer oroande, själva börjar försöka teckna med barnen, blir det teckenspråk hemma, teckenspråk i skolan, teckenspråk för hela livet. Först när det är för sent, när barnen lämnat skolan, blivit ungdomar, kommit ut i förvärvsarbetet, inser de vad de saknar: kontakten med hörande människor. De är då helt beroende av dövkonsulenternas eller andra hörande människors hjälp när de exempelvis skall söka arbete, byta arbete och vid alla andra för dem viktiga och betydelsefulla angelägenheter. Flertalet döva resignerar väl så småningom och finner sig i sitt tunga öde. Det finns dock unga döva människor, som djupt beklagar att de i skolan inte fick nödig undervisning i tal och avläsning. Samtidigt som de medger, att de under skoltiden inte förstod betydelsen av sådan undervisning utan helt litade till teckenspråket. Flera av dessa ungdomar skulle säkert ha kunnat lära tal och avläsning — det visar deras goda uttal och förmåga att avläsa de få ord de känner till — om tillräckligt antal »tallärare» funnits, om klasserna varit mindre och om teckenspråket inte varit så dominerande vid skolorna.

Det har sagts att dövskolorna i Amerika allt mer övergått att ta teckenspråket till hjälp vid undervisningen. Motsatta uppgifter kommer även från USA. Den bekanta Tracy-kliniken exempelvis med förbindelser med dövskolor över hela världen går helt in för att all undervisning skall ske utan teckenspråk. Samma är förhållandet vid den berömda Clarke Schol i Massachusetts, som varje år besöks av hundratals dövpedagoger från alla världsdelar. Vid denna skola utbildas såväl amerikanska som utländska lärare för sin uppgift att »lära döva tala». Dessa lärare har, som en amerikansk tidskrift uttrycker det, »öppnat dörrarna till »de tysta rummen» och återgett hoppet till föräldrar från Argentina till Canada, från Australien till Japan, från Turkiet till Indien, från Sydafrika till Norge».

Den svenska fortsättningsskolan på Blockhusudden synes bedrivas efter samma principer som ovannämnda amerikanska skolor: undervisning utan teckenspråk. Varför kritisera denna åtgärd innan resultatet visat sig? Skulle inte på prov liknande undervisning även kunna ske i ett par klasser vid någon annan dövskola?

Dessa rader är skrivna därför att jag av egen erfarenhet känner till att döva barn kan lära tal och avläsning så att de skapligt uppehåller kontakten med hörande människor. Risken finns dock att alltför flitigt nyttjande av teckenspråket vid dövskolorna kan leda till att intresset för tal och avläsning avtrubbas.

Gösta Edin.

*

Som insändaren här ovan framhåller är »Teckenspråkets roll i dövundervisningen» ett ömtåligt debattämne. Någon diskussion synes därför inte komma igång. Ingen vill taga öppen ställning för eller emot eftersom man kan se saken från så många sidor. För en rätt bedömning bör man inte heller begränsa sig till enstaka utgångspunkter. Den som har förmånen att kunna höra och därtill inte förstå teckenspråkets värde för den döve, vill gärna tala för utestängning av alla åtbörder till förmån för tal och avläsning. De döva själva utgår ifrån en annan aspekt. De är och förblir tvåspråkiga — och det är nog bäst för dem, ty livet kan inte ge någon tillfredsställelse för den som är fullständigt döv, hur skicklig i tal och avläsning han än är. Ensamhetskänslan finns där ändå och bryts först vid gemenskap med dem som får dela samma öde. Förenings- och familjebildningen de döva sinsemellan är bevis nog.

När det är fråga om teckenspråkets roll i dövundervisningen bör man nog först granska följderna av att förbjuda språket, sedan kan man granska detta språks värde som hjälpspråk i undervisningen.

Som insändaren framhåller är teckenspråket de dövas eget språk. Det betyder att de döva sätter teckenspråket främst och detta språk tar överhand när skoltiden är slut. De icke språkbegåvade övergår alltmer att följa teckenspråket även i tal och skrift. Frågeställningen blir därför: Hur skall man förebygga att teckenspråket efter skoltidens slut icke förvanskar det tal- och skriftspråk som inlärts i skolorna. Svaret borde vara enkelt: Lär barnen på ett tidigt stadium att använda teckenspråket på samma sätt som i tal och skrift utan improvisationer. Det är denna metod som tillämpas på Gallaudet College. Där förvanskas inte teckenspråket utan det får följa tal och skrift. Har man en gång lärt att teckna som man talar och skriver kommer det inte att bli någon förvanskning. Någon vill kanske påstå att det är omöjligt att kombinera tecken-, tal- och skriftspråk. Sådana tvivlare borde närmare granska en gudstjänst för döva. Text och tecken följs åt som vid en uppläsning. Det är så teckenspråket alltid borde användas.

Barnen bör vänja sig att även tala när de tecknar med varandra och att alltid följa tal- och skriftspråkets regler. Teckenspråket kan icke ha något inflyttande vid inlärning av tal och avläsning och skall ei heller användas då. Först i de högre klasserna när tal- och avläsning blivit innött kan teckenspråket anlitas som hjälpsråk för att eleverna snabbare skall tillvinna sig vidgade kunskaper. Det är därför inte fråga om att teckenspråket skulle få något utvidgat inflytande i undervisningen utan teckenspråket bör endast få en sådan vård, att det inte förstör den tal- och skrivfärdighet som förvärvats på skolan, för de mindre språkbegåvade.

Man kunde dra fram många andra synpunkter men ett är säkert, det är ingen vinst att förbjuda åtbördsspråket. Den rätta lösningen är att anpassa det efter tal och skrift.

Detta är den erfarenhet som framkommit vid arbetet med denna tidning under ett par decennier. Vad som uppmärksammats är dels att intresset för skrivkonsten avtagit bland ungdomen år från år och dels benägenheten att följa teckenspråkets ordföljd även i skrift.

Sedan är det en annan sak om teckenspråkets anpassning till tal- och skriftspråket skall kunna genomföras i praktiken.

Red.

Dövas Tidskrift, Sverige, Nr 7/57.

MOTORSPALTEN

NYA BESTÄMMELSER FÖR DE SVERIGES DÖVA MOTORFÖRARNA I ANTÅGANDE?

Det var med blandade känslor som beslutet, att förse de dövas motorfordon med en skylt, mottogs. Skylten är ett runt märke med tre svarta prickar på gul botten och under denna på en rektangel finns texten: NEDSATT HÖRSEL.

Att det inte skulle bli någon tillfredsställande lösning visste vi från början och det har också besannats. Myndigheterna avsåg väl, att skylten skulle vara ett skydd — i stället har det i praktiken ställt till livsfarliga trafiksituationer varvid inte bara de döva förarnas utan i än högre grad medtrafikanternas liv satts på spel. Detta framgår klart i nedanstående punkter:

1. Skylten väcker i första hand nyfikenhet — därför att den har en så påfallande likhet med de blindas märke och därför att fördomarna mot de döva ännu är så djupt rotade i breda folklager. Denna nyfikenhet gör att bakomvarande kör så nära att farliga tillbud uppstår vid häftiga inbromsningar.
2. Skylten framkallar sådana reflexioner att uppmärksamheten på annan trafik helt eller delvis avtrubbas. Erfarenheten har visat, att vid omkörning av en bil, som har skylten påmonterad, dras uppmärksamheten så gott som alltid på föraren i den omkörda bilen med påföljd att den omkörande bilen inte uppmärksammar mötande fordon förrän i sista stund. Genom att de döva förarna blivit vana och beredda på sådana situationer har de genom snabba manövrer lyckats undvika allvarligare olyckor.
3. Texten »NEDSATT HÖRSEL» inverkar också på ett annat sätt. Vissa förare fattar texten bokstavligt och gör intensiva och ihållande signaler som den döve inte reagerar för. Skylten lämnar fel upplysning därför att en döv person inte har nedsatt hörsel — några som helst ljud kan inte uppfattas. — Den som har nedsatt hörsel skall enligt andra bestämmelser även bära hörapparat och då kan denne helt jämställas med dem som hör normalt — men skylten skall ändå vara på bilen.
4. Den uppmärksamhet den döve föraren väcker genom skylten gör honom bara nervös. Även medtrafikanterna kommer ur balans. Man blir osäker hur en omkörning skall göras och sådana risker tages som aldrig skulle inträffat om skylten inte existerat. Resultatet blir vågade och livsfarliga situationer.
5. Hur lite värde skylten har visas genom att den blir helt osynlig vid smutsigt väglag.

Vart femte år skall de döva som fått körkort underkastas undersökning av hörselspecialist. När det gäller de totaldöva är det en löjlig förordning, ty den som är totalt döv kan inte få sin hörsel ytterligare försämrad. Att hörseln skulle komma tillbaka är lika otänkbart. Vanlig läkarundersökning räcker mer än väl. Att besvära specialister är slöseri med tid och pengar.

Trafikbestämmelserna skall vara ett skydd för medborgarna, men på denna punkt har de ansvariga istället lyckats få fram en lika värdelös som farlig anordning. De döva, med sin av lytet förvärvade skarpa iakttagelse- och reaktionsförmåga, har på intet sätt varit farliga i trafiken, varför de tidigare spegelanordningarna varit tillfyllest.

Det finns nu flera hundra döva motorförare i vårt land och många av dem har genomkorsat Europas alla länder. Undertecknad gjorde bl.a. en rundtur genom Europa ner till Jugoslavien och färdades då genom 8 länder utan något som helst missöde. Under de gångna fem åren de döva haft rätt att köra bil är någon olycka som vållats genom dövheten icke känd.

Visst är dövheten ett handikap sett mot de krav de nuvarande trafikbestämmelserna kräver men om blott de ansvariga myndigheterna — i detta fall medicinal- och väg- och vattenbyggnadsstyrelsen — först tillfrågat de dövas egna organisationer hade en förnuftigare och mera praktisk lösning kunnat ordnats istället för den löjliga skylten, som förutom de faror den ställer till, även ropar ut att man icke är som andra. De döva får lida tillräckligt ändå utan att lytet skall behöva skyltas på detta förnedrande sätt.

För att inte vara en trafikfara eller till åtlöje föredrar många att inte bry sig om att montera på skylten trots att de därigenom överträder bestämmelserna.

Undertecknad har, för att få rätsida på detta bedrövliga problem, kommit med ett förslag, att de dövas bilar, i stället för skylt, förses med en apparat som förvandlar ljud- till ljussignaler. Sådana apparater har redan börjat tillverkas. Vid prov som företagits, har de visat sig mycket effektiva och gör en bilförare oberodende av hörseln. När en bakomvarande ger signal tänds en röd varningslampa på instrumentbrädan så det är bara ett ge svarssignal.

Myndigheterna har kontaktats så det är troligen bara en tidsfråga innan nya bestämmelser införes — den livsfarliga och förnedrande skylten ersättes med en signalindikator. En anordning som troligen blir efterfrågad även av motorförare med fullgod hörsel.

En signalindikator består av:

1. Mikrofon med exponentialformad ljudkanal.
2. Transistorförstärkare med filter och kontrollreläer.
3. Signalgivare med lampa och summer.

Funktionen är följande:

Mikrofonen baktill på bilen tar upp signalen från bakomvarande vagn. Denna går via en ledning till förstärkaren och filtertillsatsen, vilken silar undan vagnbuller och vinande ljud från däck m.m. Ett fördröjningsrelä kopplar bort ljudet från stenskott och andra korta störande ljud. Den silade signalen påverkar ett tillslagrelä, som tänder signalgivarens lampa.

Signallampan lyser och summern ljuder tills föraren manuellt släcker den med en brytarknapp, placerad på signalgivaren. Anläggningens strömbrytare och kontrollampa är placerade på signalgivaren. Säkringen (glasrörstyp) är placerad på förstärkarenheten. Signalindikatorn kan kombineras med svarssignal till bakomvarande fordon.

Det är ingen omöjlighet att denna apparat ytterligare skall kunna utvecklas så att ljud framifrån som t.ex. vid järnvägsövergångar även skall kunna inregistreras. Den blir ett effektivt vapen för trafiksäkerheten.

Hugo Edenås.

Ordf. i Sveriges dövas motorförening

Dövas Tidskrift Nr 7/57

UTLANDSNYTT

Amerika

Mario Santin, New York, en av vicepresidenterna i Amerikas dövas förbund (NAD) har varit i Europa sedan begynnelsen av november förra öret. Han var först en tid i Paris, sedan drog han sig till Italien i familjeangelägenheter (han är född i Italien men emigrerade till USA i unga år) och vidare till Österrike.

Det amerikanska förbundet, NAD, skall ha kongress i St. Louis, Missouri, från 21—27 juli. På dagordningen står omorganisation av förbundet.

Judarna i Amerika har ett eget förbund och fick en helt ny styrelse 1956. Ordtorade blev Philip Hanover och sekreterare fru Plaginger. Adressen är: 171 West 85 Street, New York 24, N.Y.

I alla land där judarna är så många att de kan stifta eget förbund eller egna föreningar, där gör det. Så håller på sin egen religion och har sina egna kyrkor som kallas synagoger. Att de på detta sätt skiljer sig från folket i det land de bor i, är väl en av huvudgrunderna till att de bli sedda med oblida ögon — och förföljes.

Engligt tidningen »Silent Worker», USA, har civilingenjör John Huston Clark utfört en hel del offentliga uppdrag, såsom gatuanläggningar, brobyggen m.m. Han är född i Uta. Efter 4-årig skolgång blev han döv vid 10 års ålder. Därefter gick han i Utahs statsskola för döva och senare i Gallaudets högskola för döva i Washington.

FAMILJENYTT

60 ÅR fyller den 18 aug. skräddarmästare J. E. RUONANIEMI i Gamlakarleby.

Jubileraren är född i Vasa men redan i unga åren flyttade han med sina föräldrar till Kronoby där han växte upp och fick sin första skolgång.

Efter förlorade hörseln 1908, kom han så till Dövskolan i Borgå 1910, därifrån han utdimenterades 1916.

I sin faders skrädderi fick han redan i yngre åren göra sig förtroende med skräddaryrket och under det sista året av sin skoltid fick han genomgå kurs hos skräddaren Rikard Salenius i Borgå. Efter att ha lämnat skolgången bakom sig arbetade Erik i sin faders skrädderi, men för 1920 till Vasa där han erhöll anställning på Otto Dahls skrädderi och avlade gesällsprov och erhöll gesällsbrev genom Vasa Hantverks och Fabriksföreningens fullmäktige. För sedan till H:fors och arbetade där hos Samuel Hukkanen. Återkom 1922 till Vasa och 1923 till D. Varjonheimo och senare till f.d. Prima Beklädnads affärens skrädderi inneh. Felix Borenstein i Gamlakarleby. År 1929 var han åter H:fors och anstält hos O. Alanders etablisement skrädderi och samma år vid Fm. Julius Fuchs skrädderi i Borgå, men återkom till hemorten 1934, och till A. B. Handelskompaniet tills år 1940, kom så till försvarsarbetet samma år, men efter marsfreden då firman upphörde, öppnade han sig egen skrädderi som han med framgång sedan dess bedrivit i staden. År 1948 erhöll han mästarbrev genom Handverks- och Fabriksföreningen i Gamlakarleby.

Förutom sin verksamhet har han också varit intresserad av föreningsverksamheten och i snart par tiotal år varit i styrelse och ordförande Gamlakarleby Dövas Förening och även varit initivtagare till Kokkolan Kuurojen Urheiluseura Kiri r.y. och dess ordförande han tillsvidare är.

Jubileraren firar sin högtidsdag utomlands.

KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

Utgivare: *Finlands Dövas förbund r.f.*

Huvudredaktör: *Urho Kierimo,* Åbo, Dövskolan. Tel. 11 490.

Red. sekr.: *Rurik Pitkänen,* Helsingfors, Elisabetsg. 27 E. 10. Tel. 38 154.

Svenskpr. red.: *Börje Ahlbäck,* Helsingfors, Stora Robertsg. 1 A 5. Tel. 24 159.

Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154. Postgiro: 6825.

Prenumerationspris 1957: 1/1 årg. mk 400:—, till utlandet mk 500:—.

HENKINEN RAVINTO

Niinkuin kehomme tarvitsee ruokaa ja juomaa, niin tarvitsee myös henkemme. Oppi on hengen ravintoa. Henkisen ravintomme saamme kehossamme olevien aistien välityksellä. Kuuleva ihminen rikastuttaa henkisiä kykyjään kuulonsa välityksellä ja näkevä silmiensä välityksellä. Kuuro ja sokea vain tuntoaistinsa avulla.

Mutta niinkuin metsässä kasvaa erilaisia puita, pelloilla ja niityillä erilaisia kukkia ja ruohoja, niin on meissä ihmisissäkin erilaisia henkisesti ja ruumiillisesti. Yksi esim. pitää jännityslukemistoista, toinen oppiaineista jne. On paljon ihmisiä, joille uskonto on tärkeintä ja on ihmisiä, jotka sitä vieroksuvat ja karttavat. Useissa ihmisissä nämä ovat perinnöllistä laatua. Toiset sitävastoin kehittyvät varttuessaan puoleen tai toiseen. Lähempänä asuvat ihmiset voivat paljon vaikuttaa heidän elämäänsä.

Ihmisluonteita sanotaan olevan pääpiirteissään 4, samoinkuin ilmansuuntiakin on pääpiirteissään 4: pohjoinen, etelä, itä ja länsi. Ihmisluonteissa: koleerikko, melankoolikko, sangviinikko ja flegmaatikko ovat myös jokseenkin toistensa vastakohtia. Mutta nämä mainitut luonteenominaisuudet voivat iän mukana muuttua. Ihminen voi vapaasti kehittyä suuntaan tai toiseen. Jokaisen ymmärtäväisen ihmisen olisi tämä jo nuoruudessaan tarkasti huomioitava. »Ota suunnasta vaari ja tiestäsi sen . . .» Näin on eräässä laulussakin ja tämä pätee nykyajan nuorisoonkin vielä. On paljon viettelyksiä, huonoja teitä ja huonoa kirjallisuutta. Aina on oltava varuillaan, jos mieli välttää henkistä myrkkyä.

Tahtoisin kohdistaa tämän kirjoitukseni erityisesti nuorisolle. Nuorena ihmisen on näet helpompi suunnata elämänsä tie. Vanhempana totutuista tavoista luopuminen on aina vaikeaa. Mutta jos itsekukin olemme jo nuoruudessamme harjaantuneet hyviin ja puhtaisiin elämäntapoihin, voimme silloin olla hyvänä esimerkkinä toisille, myös vanhemmallekin väelle. Loppuun asti eletty esimerkiksi kelpaava elämä palkitaan vanhurskasten ylösnousemuksessa.

N. N.

Sökössä lomailtiin

Kun Helsingin kuurojen ystävät r.y. tarjosi meille seitsepäiväisen asunnon ja ruuan Sökössä kuurojen kesäkodissa, otimme sen suurella ilolla vastaan. Sillä Sökö on se paikka, jossa tuntee viihtyvänsä. Tämän lisäksi se on luonnonkauniilla merenrannalla, mikä seikka lisää nautinnon tunnetta.

Virkistyslomamme oli hurahtanut niin, että tuntui siltä kuin olisimme olleet siellä vasta muutaman päivän. Jokaisella päivällä oli aina sisältöä, milloin iloisia tai hassunkurisia tapauksia, milloin itsesyntyneitä ohjelmia. Kun meitä oli kaikkiaan 18—19 henkeä, niin olipa siinä kerrakseen seuraa. Toverillisen hengen vallitsemana tutustuttiin toisten erilaisiin ajatustapoihin ja elämänvaiheisiin. Monella, varsinkin vaihtelunhaluisella Frimanin Naimilla on runsaat kokemukset erilaisista ammateista sekä työpaikoista.

Sisar Eeva, hänen Saara apulaisensa, Anni huoltajamme (Jokelainen) ja muut olivat pitäneet meistä niin hyvää huolta ettemme kuolleet nälkään. Ja ken tuli sinne kurkkusairaana tai astmaisena, parani iloisen seuran vaikutuksesta. Iltaisin istuttiin uudella laiturillamme kahvipöydän ääressä nauttien kauniista auringonlaskusta ja katsellen Espoon meren sinipintaa, saaria ja vastapäätä olevaa kuuluisan Porkkalan rantaa. Jotkut uskalikot, sisar Eeva, Saara, Naimi, Martta ym. pulahtivat kylmään veteen uimaan. Ja Luodon Helmi kerran soudellessaan merellä sai onkeensa tukevan hauen, josta keitettiin maukasta kalasoppaa meille.

On luonnollista, että terve ihminen työlästyy joutilaisuuteensa. Ja tiettyä on, että juuri levon jälkeen suovat työ ja liikunto parhaimman nautinnon mielelle sekä ruumiille. Niinpä eräät kantoivat risuja lähiympäristöltä vajaan siten siistien maisemaa, toiset pesivät lattioita tai kantoivat vettä saunaan ja muuhun tai kävivät kaupassa tuomassa ruokatavaroita kotiin. Lauantaina tuntui oikealta maalaistalon juhannussiivoukselta, kun Frimanin Naimi ja Ollikan Ida tottuneesti ja vikkelästi pesivät ovenpielukset, portaat ym. Ja Rosenbergin Aino suti vanhan, tomuttuneen uimahuoneen katon ja seinät, pesi ikkunat ja lattian ja kalusti sen kodikkaaksi miesten tuvaksi. Tätä kamaria ei mitenkään uskoisi entiseksi vajaksi, niin suuresti muuttunut se oli.

Vieläpä saimme oikeat kylvyt johtaja Elovaaran saunassa, jota lämmitti hänen äitinsä, meidän Mandi ystävämme. Niin pihisevän kuumat löylyt ne olivat, että ihoa poltti. Ihme, että sisar Eeva kesti pestä kolme vanhusta Alman, Emman ja Emilian kuumassa saunassa. Mutta loppujen lopuksi mielen täytti oikein ihana hyvänolontunne kylvyn jälkeen, varsinkin kun oltiin maalla raikkaan luonnon tuntumassa.

Meidän tulee muistaa, että muutama vuosi sitten vieraillessamme isossa joukossa tämän ystävällisen ja vieraanvaraisen Mandin huvilalla, ehdotti hänen Runo poikansa (mainittu johtaja) meille, että yhdistyksemme ostaisi myytävänä ja samalla pihalla olevan huvilan. Menimme heti sitä katsomaan. Ja niin siitä oli alku syntynyt, siemen istutettu ja siitä kasvanut onnenpuu. Ilman joht. Runo Elovaaran syntysanoja ei meillä varmasti olisi tätä idyllistä kesäkotia. Meillä on siis syytä olla kiitollisia hänelle sekä hänen äidilleen tästä. Eikä ainoastaan tästä vaan myös saunansa luovuttamisesta lomalaisten ilmaiseen käyttöön sekä monesta muusta.

Miltei joka päivä kävi vieraita Sökössä, ensin maisteri S. Heikel, nti Rhea Stadius ja pastori Paunu rouvinen, puhumattakaan muista kuuroista. Illalla oleiltiin laiturilla pastori ja rouva Paunun kanssa. Aurinko kultasi kahvipöytäämme ja pastori nappaili meistä kuvia — ties minkälaisia, sillä hänen silmännurkassaan päilyi veitikka. Ennen lähtöään hän piti iltahartauden laiturilla.

Myös Pitkäsen Ruuri ja Kaisu vierailivat. Ruurin uusi auto herätti uteliasta huomiota, hänellä kun ei aikaisemmin ollut sitä, vaikka monet kuurot ovat kauan aikaa sitten omistaneet auton, moni heistä omaksi huvikseen. Mutta Ruuri, paljon matkustavana, tarvitsi todellakin sen.

Sunnuntaina kuurot tekivät tavanmukaisen retken Sököön. Pastori Paunu ja Hels. kuurojen ystävät r.y:n puheenjohtaja, tarkastaja Lehvä rouvineen

ja tyttärineen olivat mukana. Pidettyään jumalanpalveluksen luonnonkauniilla pihalla palasi pastori kaupunkiin ehtiäkseen Keravalle. Tarkastaja Lehvän rouva ja lääkäriksi lukeva tytär olivat reippaasti uimassa. Kaunis ilma suosi rattoisaa, välitöntä seurusteluamme laiturilla sekä pihalla.

Monet lämpimät kiitoksemme Kuurojen ystävät r.y:n johtokunnalle, sisar Eevalle, Annille, Saaralle ja muille lomapäivistämme.

Vanhana eläinystävänä en malta sivuuttaa erästä episodia. Kerran ollessani Elovaaran hyvilalla huomasin pääskysen lentäneen toisen avokuistin katon sisäpuolelta ulos. Varovasti menin katsomaan mitä kummaa sisällä mahtoi olla. Ai jai, pääskysen pesähän siinä olikin! Ja uhkarohkean matalalla, noin parin metrin korkeudella. Tämä oli hämmästyttävää! Sillä pääskyset tavallisesti rakentavat pesänsä korkealle eikä suinkaan näin matalalle kissojen ja kiusanhaluisten pikkupoikien tähden. Se, että pääskyset pesivät joht. Runo Elovaaran kuistin katon sisäpuolelle, todistaa niiden suurta, vaistomaista luottamusta talon hyväsydämiseen isäntäväkeen. Tämä vuorostaan vahvisti niiden luottamuksen oikeutuksen siinä, että luovuttivat tämän kuistin kokonaan lintujen käyttöön ja käyttävät keittiöön johtavaa kuistia. Kaunis teko!

Tämä samanlainen tapaus väläytti mieleeni prof. säveltäjä Heikki Klemetin. Muistelmissaan hän herkänlämpimästi kuvaili huvilansa vieraskuistin ovenpieluksen alle pesiytyneen lintuperheen elämää. Professori oli ankarasti kieltänyt kotiapulaistansa millään tavalla pelästyttämästä onnenlintuja. Ja he kaikki käyttivät toista epämukavampaa, ahtaampaa sisäänkäytävää. Professori oli harras ja lämmin eläinten ystävä. Siksipä hän oli joskus käynyt rohkeasti nuhtelemassa tunteettomia hevosmiehiä. Tahi huolehtinut nälkäisestä, hylätystä koirasta ym., tästä on hänen Armi puolisonsa (myös eläinten ystävä) kertonut »Eläinten ystävä» lehdessämme. Lehdessämme! Niin saatanhan minäkin näin sanoa, koska kuulun Eläinsuojeluyhdistykseen sekä sen lehteen yhtä paljon kuin kuurojen yhdistykseen.

Anonymi

ANSIOMITALEISTA VIELÄKIN

Kuurojenlehden heinä-elokuun numerossa allekirjoittaneen Ansiomitalit kirjoituksen lopussa, melko kiinteässä jatkossa herra Rurik Pitkänen kehoittaa lukemaan vuoden 1934 Kuuromykkäin lehden n:ot 11—12!

Pyydettyäni liiton toimistosta nähdäkseni kys. olevat lehdet. Sainkin koko vuosikerran, josta saa lisävalaistusta enemmän, kuin mitä asiaan kuuluisi.

Herra Pitkäsen viittaama kohta oli selostus Lahden Kuurot-Urheilijain perustavasta kokouksesta, joka oli 9. 9. 1934. Että kokouksessa oli mm. hra R. Pitkänen K.U.L. sihteerin ominaisuudessa. Että kokouksen puheenjohtajaksi tuli hra Lauri Vainola. Että perustamisen yhteydessä huomioonotettiin heinäk. 1 p:nä yleisen kokouksen esittämät päätökset. Ja sitten, että johtokuntaan tuli valittua mm. hra L. V. varapuheenjohtajan ominaisuudessa. —

Herra R. Pitkänen K.U.L. liiton sihteerin ominaisuudessa tiesi vallan hyvin, että Lahden K.-U. seuran perustamista edelsi monta kokousta. Silloisen alaosaston, kuin myös »Tähden» ja sitten välittömästi K.U.L. hallituksen kuin myös K.U.L. Liittoneuvoston kokoukset. Näistä kokouksista selviää parhaiten juuri sen vuoden Km. lehdessä olleet selostukset. Ja myös senkin, että perustetun seuran varsinaisena perustajana ja sieluna oli herra Kauko Mäkelä. Hänen jälkeen vasta monet lahtelaiset. Näin ollen kiistän ehdottomasti L. V:lta perustaja arvon. Hra L. V. teki sen, mitä muodollisuus vaatii, ei muuta. —

Mitä taas tulee siihen, että hän oli johtokunnan jäsen ja varapuheenjohtaja on asia selvä, mutta menettää kokonaan arvonsa, koska ei ole jäsenmaksujaan siltä ajalta koskaan maksanut. Nimihän silloin pois pyyhitään vai mitä? Joten ennen mainitsemani nolla kummittelee edelleen.

E. Mattila

En ole sanonut tait. Vainolaa Lahden Kuurojen Urheiluseuran perustajaksi, vaan *perustajajäseneksi* ja varapuheenjohtajaksi. Lukekaa tarkemmin kirjoitukseni toukokuun numerossa. Älkää pieskö tuulta!

R. Pitkänen

KILPAILUKUTSU

Täten meillä on kunnia kutsua kaikkia SKUL:n alaisia seuroja jäsentensä kautta ja yksityisiä jäseniä osallistumaan liiton

SUUNNISTUSMESTARUUSKILPAILUIHIN

jotka asianomaisella luvalla järjestetään Helsingissä lokak. 13 p:nä.
Sarjat: M 10 km, M 35 v 5—6 km ja M 21 v 5—6 km.
Kilpailun ulkopuolella Naisten sarja 3,5 km.
Kaikissa lajeissa jaetaan SKUL:n mestaruusmitalit I—III. Lisäksi valitsemispalkintoja.
s 1936 iän varmentavat seurat.

Saapukaa kaikki suunnistajat Helsinkiin lauantaina ja sunnuntai aamuna viimeistään klo 8.00. Senjälkeen ei oteta vastaan. — Autolähtöaika ilmoitetaan H.K.Y:llä tai kirjeitse.

Ilmoittautumiset on lähetettävä viimeistään lokak. 5 p:ään mennessä osoitteella: U. Saarikko, Männikkötie 5 N 74. Helsinki/Maunula.

TERVETULOA SUUNNISTAMAAN.

Suunnistusterveisin

HELSINGIN KUUROJEN
URHEILUSEURA HERO R. Y.

HELSINGIN Kuurojen Urheiluseura Heron iltajuhla on lauantaina lokakuun 12 p:nä klo 19.00 H.K.Y:llä, Liisankatu 27. A. 8. TERVETULOA!

Mestaruuksia ja ennätyksiä

Ei ole pelkoa, että harrastus urheiluun kuurojen keskuudessa vähenisi, niinkuin jo on käynyt rikkaassa naapurissa, Ruotsissa. Sen osoittivat heinäkuun 20—21 p:nä pidetyt KUL:n yleisurheilumestaruuskilpailut. Uudet miehet, oikeammin sanoen nuoret pojat olivat valttia ja rynnistivät koko nuoruutensa innolla ennätyksiä ja entisiä suuruuksia pelkäämättä. Niinpä saatiin viedä kirjoihin peräti 3 SE:tä ja 2 ME:tä ja kun loppujen lopuksi nimettiin 10 miehinen joukkue Milanon kisoihin, niin 7 näistä oli uusia ja ensikertalaisia.

Suurseuramme Helsingin Hero oli lähettänyt vain yhden edustajan, missähän olivat ne Heron urheilijat, ehkäpä urheilumajan rakennustalkoissa, mutta tämä ainoa edustaja puolusti kunnialla vanhan Heron värejä ja vei nimiinsä leijonanosan yllä mainituista ennätyksistä. Tämä Heron Olli Lehti oli juuri ehtinyt miehen ikään ja osoitti myös olevansa miehen mittainen. Kun hän ensin lauantaina oli sävähdyttänyt 200 m:n hienolla ennätyksellään niin hän sunnuntaina jatkoi samaa tahtia. Matti Kattaisen nimissä pitkän ajan ollut 100 m ennätys haihtui viimein ilmaan. Mutta se oli alkupala. Kun Lehti valmistautui 400 m juoksuun niin veikattiin yleisesti taasen uutta ennätystä. Ajateltiin vain oman maan ennätystä, mutta ehkä Olli pojalla alusta alkaen oli toiset tuumat. Ainakin hän heti laukauksen pamahdettua pisti lusikan pohjaan, käyhän se muutenkin kuin autossa, ja porhalsi ensimmäisen kaarteen kuin vihuri. Takasuoran alussa Lehti jo oli ulkorataa pinnivän Passin rinnalla ja meni samantien ohi. Vaivattoman luistavasti, hän kiersi loppukaarteen ja saapui suoralle kuin lentäen. Maaliin saakka hän säilytti rytminsä luistavuuden, neljännesmailin niin tavanomaisesta loppukangistumisesta ei näkynyt merkkiäkään, — lukuunottamatta Porin nuorta Virtasta olivat muut kilpailijat kaukana Lehdon selän takana.

Ajanottajat katsoivat kellojaan epäuskoisen näköisenä, katselivat toisiaan hiukan nolon näköisenä, — aika oli niin uskomaton, että jokainen kolmesta uskoi ottaneensa ajan virheellisesti, — kellot osoittivat aikaa 50,9 — uutta maailmanennätystä.

Niin, nyt on Suomella jälleen ennätys juoksumatkalla ja ensimmäisen kerran näin lyhyellä matkalla.

Toivotaan, että Lehti jatkaa samaa Voitto Hellstenmäistä menoa myös Milanossa.

Olli Lehdon taittaessa taivalta vaivattomalla tavallaan, niin pinni hänen perässään eräs toinenkin nuorukainen ja miltei yhtä lujaa. Tämä voimakkaan näköinen Porin poika, Virtanen, ei omannut paljoakaan edeltäjänsä kauniista tyylistä, vartalo takakenossa kuin ilmanvastusta vähentääkseen, polvet koukussa ja kädet voimakkaasti reuhtoen tämä poika kiersi rataansa. Mutta kovaa hänkin eteenpäin pääsi ja sehän onkin pääasia niinkuin myöskin ne tulokset jotka syntyivät. Virtanen on vielä junioriiässä ja juoksi silti ajat 23,7 ja 51,7. Tulokset ovat enemmän kuin lupaavia mutta vasta lähivuosina nähdään täyttyvätkö lupaukset.

Pitemmille matkoille siirryttäessä on vain yksi juoksija josta kannattaa kirjoittaa. Olisi toinenkin, Kuningas, joka aikaisemmin oli juossut kauniin SE:n 5.000 m:llä 15,22 mutta joka nyt jalkavamman takia oli poissa. Oli siis vain yksi, Manu Lepistö, pieni sisupukki, joka otti kahden pitemmän matkan mestaruudet kenenkään pystymättä vakavasti uhkailemaan. Ajat jäivät kylläkin hiukan vaatimattomiksi, vaikka tokkopa muiden pohjoismaiden mestaruuskilpailuissa päästään lähellekään Lepistön aikaa 5.000 m:llä.

Niinkuin aina jäivät kenttälajit nytkin juoksijoiden varjoon. Jos kentällä tehtiin hyviä tuloksia niin tuskinpa monikaan niitä huomasi seuratessaan juoksulajeja. Mutta kyllä seiväshyppy loppuvaiheessaan veti katsojat puoleensa, varsinkin senjälkeen kuin rima oli korotettu uuteen ME korkeuteen. 361 oli Keski-Levijoen tähtäimessä ja toisella yrityksellään hän kauniisti liitelikin riman yli. Seuraava korkeus 10 sm ylempänä oli kuitenkin liikaa, tällä kertaa. Ja kuitenkin pitäisi Erkkipojalla olla siihen varaa ja vielä ylempääkin. Ehkä uskon puute vaivaa. Nuori Suutari hyppäsi ikäisekseen hyvin ja korotti nimissään olevaan nuorten ennätystä 341. Samalla poika hyppäsi Milanon joukkueeseen. — On muuten huvittavaa todeta, että seiväshypyn SE on vielä 1 sm parempi kuin nyt tehty maailmanennätys.

Kenttälajeissa isännöivät edelleen vanhat nuoret nimet. Niistä ei siis enempää. Voidaan kuitenkin todeta, että uutta väkeä on valmiusasemissa, hypyissä Aarne Oinas ja heitoissa Jyväskylän Janhonen (lieneeköhän sukua sikäläiselle ampujakuuluisuudelle) joka yllättäen vei kiekon mestaruuden ja Oulun Kujala. Ehkäpä näistä heittäjänuorista kasvaa tekijöitä nostamaan näiden lajien alaspainuneita tuloksia muiden tasolle.

Milanon joukkueeseen valittiin siis 10 yleisurheilijaa ja 9 koripalloilijaa. Suhde ei tunnu oikealta, mutta on otettava huomioon, että koripalloilijat ovat oma-aloitteisesti kartuttaneet matkakassaansa ja lisäksi jokainen ottaa henkilökohtaisesti osaa matkakustannuksiin. — Tampereella suoritettiin viimeisen valinnan merkeissä katsastusottelu, tässä tapauksessa katsastus oli vain muodollisuus, koska kaikki pelaajat kuitenkin olivat selviä matkalle. Vastassa oli kuulevien joukkue, tiedot kertoivat siinä pelanneen kahden mestaruus- ja suomensarjan joukkueen miehiä. Tietoa ei vain ollut siitä olivatko pelaajat parhaita vai reservejä. Itse en ole mikään koripalloasiantuntija, joten en voi paljoakaan ottelua arvostella. Nämä meidän pojat olivat järjestään solakoita poikia eikä ikä ketään paljon painanut. Vastapuolella oli lihaksikkaita miehiä, eräällä kylläkin vain vatsalihakset olivat hyvin kehittyneet. Nämä jälkimmäiset olivat lisäksi pitempiä, poikamme tosiaan näyttivät vain pojilta heidän rinnallaan. — Kentän laidalla seisoneet asiantuntijat sanoivat poikiemme pelanneen kentällä hyvin, koriinheittotaito ei vain ollut samaa luokkaa. Silti pojat voittivat pistein 50—47. — Ottelun tuomarina toimi Oiva Virtanen, poikiemme valmentaja, huoltaja ja yleensä kaikki kaikessa. Hänen ansiokseen voimme laskea nykyisen koripallotasomme, ja sen, että Milanoon yleensä lähtee meiltä joukkue. Ja sekin, että joukkue on niin suuri kuin on. Merkitsee paljon, että hän itse seuraa mukana, sen tajusi kun näki kuinka hän kokosi joukkueen ympärilleen taktiikka-

neuvotteluun ja siitä kuinka alttiisti pojat seurasivat jokaista ohjettaan — ja kuinka noloja olivat saatuaan huomautuksen virheestä.

Tämän ilmestyessä ovat Milanon kisat päättyneet. Voimme vain toivoa, että poikamme ovat pärjänneet hyvin, niin lastenkamarijoukkue kuin ikänsä puolesta onkin.

J. N.

J. K. Lehti juoksikin 400 m:llä vain Suomen ennätyksen sillä Tanskan Pedersen oli ehtinyt 22. 6. juosta ajan 50,6.

Kuurojen Urheiluliiton Tampereella 20—21. 7. pidettyjen yleisurheilumestaruuskilpailujen tulokset:

100 m: 1. O. Lehti, Hero 11,4; 2) S. Rannikko, Valpas 11,9; 3) S. Isomäki, Valpas 12,2.

200 m: 1) O. Lehti, Hero 23,3 SE; 2) A. Virtanen, PKU 23,7; 3) S. Rannikko, Valpas 24,5.

400 m: 1) O. Lehti, Hero 50,9 SE; 2) A. Virtanen, PKU 51,7; 3) S. Isomäki, Valpas 55,0.

800 m: 1) A. Myllyoja, TKU 2.07,5; 2) T. Vallenius, Valpas 2.08,5; 3) H. Tikkanen, PKU 2.11,9.

1.500 m: 1) M. Lepistö, Valpas 4.14,6; 2) P. Pelkonen, Ryhti 4.22,5; 3) A. Myllyoja, TKU 4.24,1.

5.000 m: 1) M. Lepistö, Valpas 15.47,4; 2) K. Laakso, Jalo 16.33,0; 3) T. Vallenius, Valpas 17.02,5.

Korkeus: 1) P. Saarikoski, Wellas 180; 2) B-E. Södergård, Wellas 176; 3) A. Oinas, Valpas 170.

3-loikka: 1) V. Heikkilä, Ryhti 13,77; 2) P. Saarikoski, Wellas 13,39; 3) A. Oinas, Valpas 12,39.

Pituus: 1) P. Saarikoski, Wellas 617; 2) V. Heikkilä, Ryhti 604; 3) B-E. Södergård, Wellas 601.

Keihäs: 1) A. Hämäläinen, Jalo 52,56; 2) E. Ojala, Jalo 50,77; 3) R. Luukkonen, Sisu 45,84.

Seiväs: 1) E. Keski-Levijoki, Valpas 361 ME; 2) P. Jussila, Jalo 330.

Kuula: 1) O. Kaisanlahti, Valpas 12,88; 2) H. Niemelä, Wellas 11,28; 3) V. Kaurela, TKU 10,97.

Kiekko: 1) A. Janhonen, Jalo 33,86; 2) O. Kaisanlahti, Valpas 33,24; 3) E. Ojala, Jalo 31,11.

Ruotsalaisviesti: 1) Valpas 2.11,6; 2) Pori 2.12,5; 3) Wellas 2.16,1.

Naisten lajit:

Kuula: 1) Liisa Moilanen, Jalo 8,18; 2) Elvi Menskanen, TKU 7,39.

Pituus: 1) Anja Keski-Levijoki, Valpas 441; 2) Liisa Moilanen 393; 3) Silja Kokotti, Valpas 348.

Korkeus: 1) Anja Keski-Levijoki, Valpas 130; 2) Silja Kokotti.

100 m: 1) Anja Keski-Levijoki 14,5; 2) Silja Kokotti 14,7; 3) Liisa Moilanen 15,3.

Nuorten lajit:

100 m: 1) A. Virtanen, PKU 11,9; 2) P. Moilanen, Jalo 12,8; 3) E. Äärі, Valpas 13,2.

1.000 m: 1) R. Ojala, Ryhti 2.59,0; 2) P. Moilanen, Jalo 2.59,1; 3) R. Siltanen, TKU 3.00,7.

Kuula: 1) S. Kujala, Ryhti 13,37; 2) A. Janhonen, Jalo 13,15; 3) P. Moilanen, Jalo 12,85.

Kiekko: 1) A. Janhonen, Jalo 39,98; 2) S. Kujala, Ryhti 34,74; 3) R. Siltanen, TKU 19,30.

Seiväs: 1) T. Suutari, Ryhti 341.

Keihäs: 1) S. Kujala, Ryhti 50,13; 2) R. Siltanen, TKU 34,83.

Pituus: 1) A. Oinas, Valpas 588; 2) T. Suutari, Ryhti 578; 3) T. Tiirikka, LKU 538.

Kokouksia

LAHDEN Kuurojen Yhdistys järjestää esitelmäpäivät syyskuun 7—8 p:nä Lahden Yhteiskoululla, alkaen lauantaina klo 19, sekä sunnuntaina klo 12. Koetetaan pyytää lääkäriä ja vääpeli Onni Arasolaa puhumaan.

VAASAN Kuurojen esitelmäpäivät alkavat lauantaina syyskuun 14 p:nä klo 19 ja vihkiäisjuhla alkaa sunnuntaina klo 13 ja saman päivän illalla alkaa esitelmäpäivät klo 18. Näihin tilaisuuksiin ovat lupautuneet Kuurojen Liiton puheenjohtaja U. Kierimo, Liiton sihteeri R. Pitkänen, pastori L. Paunu ja E-C. Martola.

Tervetuloa Vaasaan.

KEMIN Kuurojen Yhdistyksellä on esitelmäpäivät syyskuun 21—22 p:nä Työväentalolla. Ohjelmassa mm. Lauri Tapion matkakertomus Moskovan festivaalijuhlilta. Tervetuloa!

KYMENLAAKSON Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään Kotkassa Nuorisokerhon huoneustossa (Tehtaankatu 2) lauantaina 28 p:nä syyskuuta klo 18 alkaen.

Liiton asiamies Rurik Pitkäsen toivotaan saapuvan esitelmöimään. Oman paikkakunnan puhujat myös ovat lupautuneet. Tilaisuudessa on hyvä ravintola. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

TÄRKEÄ KOKOUS KOTKASSA. Kahden yhdistyksen yhdistämiskokous pidetään Kotkassa Nuorisokerhon huoneustossa sunnuntaina 29 p:nä syyskuuta klo 13. Liiton asiamies Rurik Pitkäsen toivotaan saapuvan tilaisuuteen kokouksen valvojaksi.

Kaikki sekä Kotkan- että Kymenlaakson Kuurojenyhdistysten jäsenet ja myös uudet jäsenet ovat tervetulleita.

LAPPEENRANNAN Kuurojenyhdistys järjestää esitelmäpäivät ensi lokakuun 5—6 p:nä omassa Kuurojentalossa, alkaen lauantaina klo 18 ja jatkuen sunnuntaina päivällä. Esitelmöitsijöiksi lupautunut toimittaja Rurik Pitkänen ja rva Katri Pitkänen. Elokuvaesitys ja ohjelmaa on.

Tervetulleiksi kaikki toivomme läheltä ja kaukaa.

HÄMEENLINNAN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät ovat lokak. 19—20 p:nä. Hätilän seurakuntatalossa, Tuomelank. 17. Puhujina omien voimien lisäksi teol.yliopp. Eino Savisaari ja hra Emil Mattila. Esitelmäpäivät alkavat lauantaina klo 19 ja sunnuntaina klo 13.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

JÄRVISEUDUN Kuurojen Yhdistyksen lopettamiskokous pidetään nti Elli Katajan talossa Vimpelissä lokakuun 12 p:nä klo 18. Ent. jäsenet saapukaa.

SEINÄJOELLA pidetään kirkkopäivät lokakuun 13 p:nä. Lähemmin ilmoitetaan seuraavassa numerossa.

RAUMALLA pidetään esitelmäpäivät lokakuun 19—20 p:nä Partiotalossa, alkaen klo 18 lauantaina.

Tervetuloa!

KOTKAN Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään Kotkassa Nuorisokerhon huoneustossa lokakuun 26 ja 27 p:nä. Toivotaan liiton asiamies Rurik Pitkäsen ja rouva Katri Pitkäsen tulevan ohjelman suorittajiksi. Tarkemmin selostetaan lokakuun lehdessä. Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

Merkkipäiviä

70 VUOTTA täytti maaliskuun 15 p:nä rouva MARJAANA SUNA o.s. Seppälä. Hän syntyi Virolahdella 15. 3. 1887 talontyttärenä. Puolitoistavuotiaana hän sairastui tulirokkoon ja sen jälkeen aivokuumeeseen, jossa menetti kuulonsa. Hänen vanhempansa olivat torppareita, mutta ponnistelivat itsenäiseksi talolliseksi. Marjaana kävi Kuopion kuurojen koulun Uuno Kahman oppilaana. Koulunsa lopetettuaan 1904 hän solmi avioliiton kivenhakkaaja Antero Sunan kanssa 1913. Asuivat Antreassa, joutuivat siirtolaiseksi muualle, sitten mies kuoli 1951. Nykyään hän viettää elämänsä iltaa Suur-Miehikkälässä yksinään. Edelleen hän on reipas ja iloinen. Me karjalaiset ja ystävät toivotamme sydämellisesti terveyttä ja pitkää ikää sekä Jumalan siunausta.

75 VUOTTA täytti kesäkuun 6 p:nä Kemissä rouva EMILIA AITTO-OJA. Hän on toiminut Kemin Kuurojen yhdistyksen pitkäaikaisena emäntänä, jonka vuoksi hänet kutsuttiin kunniajäseneksi. Hän on edelleen hyvissä voimissa ja käy jatkuvasti yhdistyksen kokouksissa. Merkkipäivänään hän sai runsaasti onnitteluja ja lahjoja lukuisalta ystäväpiiriltään.

50 VUOTTA täytti kesäkuun 13 p:nä emäntä IRENE LEHTONEN o.s. Merivirta Hollolan Korpikylässä. Hän on syntynyt Mäntsälässä maanviljelijän tyttärenä, ollen kuuro syntymästään saakka. Kävi Turun kuurojenkoulua 8 vuotta ja omaa täydellisen puhetaidon. Ainoana kuurona hän sen jälkeen osallistui kuulevien järjestämään Itä-Hämeen karjanhoito-lypsykilpailuun saaden I palkinnon, kauniin kunniakirjan. Myös hän osallistui lottatoimintaan, ollen lottana lähes 8 vuotta. Taitavana kankaan kutojana hän on tunnettu, sitä osoittaa hänen kotinsa sisustus.

Koulunsa päätettyään Irene toimi kotonaan vanhempiensa apuna Mäntsälän Sälinkäällä, kunnes löysi elämäntoverin ja solmi 1934 avioliiton maanviljelijä Huvi Lehtosen kanssa. Avioliitosta syntyi 4 lasta: 2 poikaa ja 2 tyttöä. Karjaa on talossa 15 päätä ja paljon muita kotieläimiä, joten emännän päivä on alituiseen täynnä työtä. Sydämellisesti hymyillen siitä huolimatta hän ottaa vieraat vastaan, olkoon vieras kuka hyvänsä. Irene-emäntä on hyvän luonteensa vuoksi saavuttanut ystävien kiintymyksen. 50-vuotispäivänään sukulaiset ja ystävät onnittelivat sähkein, kukin ja arvoesinein. Lahden ja ympäristön kuurot olivat joukolla kokoontuneet viettämään 50-vuotisjuhlapäivää. — Toivotamme hyvää elämän jatkoa ja Korkeimman runsainta siunausta edelleenkin.

L. I.

60 VUOTTA täytti elokuun 18 p:nä vaatturimestari J. E. RUONANIEMI Kokkolassa.

Hän on syntynyt Vaasassa, muutti jo nuorena vanhempiensa kanssa Kruunukylään, jossa hän myös kävi koulua. Menetettyään kuulonsa 1908 joutui hän Porvoon kuurojenkouluun, josta sai päästötodistuksen 1916. Isänsä vaatturiliikkeessä hän sai jo nuorena vaatturialan opetuksen ja viimeisenä kouluvuotenaan kävi vaatturikurssin Rikhard Saleniuksen luona Porvoossa. Koulunsa päätyttyä työskenteli hän isänsä vaatturiliikkeessä. Vuonna 1920 hän muutti Vaasaan, saaden paikan Otto Dahlin vaatturiliikkeessä, missä suoritti kisällikokeen ja sai kisällikirjan Vaasan Käsityö- ja Tehdasyhdistykseltä. Sitten läksi hän Helsinkiin, työskenteli Samuel Hukkasen luona. Tuli vuonna 1922 jälleen Vaasaan ja 1923 D. Varjonheimolle ja sitten Prima Vaatturiliikkeen omistaja Felix Borensteinin luokse Kokkolaan. Vuonna 1929 tuli hän taas Helsinkiin, työskennellen O. Alanderin vaatturiliikkeessä, samana vuonna muutti Tmi Julius Fuchsin vaatturiliikkeeseen Porvoossa. Vuonna 1934 siirtyi hän jälleen kotipaikkakunnalleen, työskennellen O.Y. Kauppakomppanialla vuoteen 1940 saakka, jolloin hän joutui sotilastyöhön, sen päätyttyä perusti oman vaatturiliikkeen, jota hän on menestyksellä ja innolla hoitanut. Vuonna 1948 hän sai mestarikirjan Kokkolan Käsityö- ja Tehdasyhdistykseltä.

Vaatturimestari J. E. Ruonaniemi on ottanut huomattavalla tavalla osaa kuurojen valistustyöhön. Hän on ollut Kokkolan Kuurojen Yhdistyksen johtokunnassa jo parisenkymmentä vuotta ja toiminut myös yhdistyksen puheenjohtajana. Myös hän on ollut perustamassa Kokkolan Kuurojen Urheiluseura Kiri r.y:tä ja on myös sen puheenjohtajana edelleen.

Ruonaniemi on tunnettu täsmällisenä ja tarmokkaana vaatturina ja hänen ystäväpiirinsä on laaja.

Merkkipäiväänsä vaatturimestari J. E. Ruonaniemi vietti ulkomaanmatkalla.

Onnittelemme päivänsankaria!

50 VUOTTA täytti heinäkuun 5 p:nä MARTTI PIRSKANEN Kuopiossa.

70 VUOTTA täytti heinäkuun 10 p:nä neiti HILJA LEHTONEN Herralan Korpikylässä.

50 VUOTTA täyttää syyskuun 1 p:nä EINO LEPPÄNEN Lauritsalassa.

60 VUOTTA täyttää syyskuun 12 p:nä EINAR LEHTINEN Turussa.

50 VUOTTA täyttää syyskuun 16 p:nä rouva SVEA HELENIUS Helsingissä.

60 VUOTTA täyttää syyskuun 18 p:nä rouva FANNY KARPPINEN o.s. Pekkarinen Jyväskylässä.

50 VUOTTA täyttää syyskuun 22 p:nä rouva ALINA SOHLSTRÖM Kuopiossa.

60 VUOTTA täyttää lokakuun 8 p:nä rouva IDA OLLIKKA Helsingissä.

60 VUOTTA täyttää lokakuun 13 p:nä rouva SOLVEIG KARILAS Helsingissä.

70 VUOTTA täyttää lokakuun 23 p:nä rouva IDA MOUTON Helsingissä.

Kotimaasta

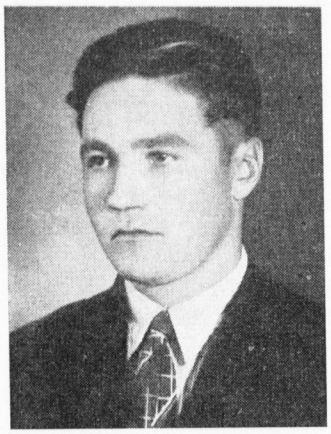

Toivo M. Raittila

ANSIOMERKKI. Kodisjoen Iso-Ettalan tilan maataloustyömies TOIVO MIKAEL RAITTILA sai kesäkuun 29 p:nä pidetyssä Laitilan Kana- ja Kone Maatalousnäyttelyssä pitkäaikaisesta ja menestyksellisestä työstä maatalouden hyväksi v. 1938—1957 Maatalousseurojen Hopeisen Ansiomerkin, jossa on tunnus »Työ ja uskollisuu — elämän tyydytys».

KEMISTÄ. Kemin Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidettiin helmikuun 23 p:nä Työväentalolla. Kokouksen puheenjohtajana toimi Sulo Tyyniaho ja pöytäkirjan laati Aug. Nurkkala.

Edellisen vuoden tilit hyväksyttiin ja johtokunnalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus. Puheenjohtajaksi v:ksi 1957 valittiin edelleen Lauri Tapio ja johtokuntaan Martti Hedman varapuheenjohtajana, Mikko Mauranen sihteerinä, Mauno Lammasaari ja Veikko Vettanen, varalle Elina Mäkinen ja Hellä Penttinen. Rahastonhoitajana toimii Lauri Tapio. Tilintarkastajiksi valittiin Rurik Pitkänen ja Sulo Tyyniaho. Edustajaksi liiton vuosikokoukseen valittiin Lauri Tapio.

Kemin Kuurojen Yhdistys vietti 15-vuotisjuhlaansa toukokuun 11—12 p:nä Työväentalolla. Puheenjohtaja Lauri Tapion lausuttua juhlavieraat tervetulleiksi Mikko Mauranen esitti yhdistyksen historiikin. Elämästä poistuneiden jäsenten muistoa kunnioitettiin hetken hiljaisuudella. Vihtori Aitto-oja ja Martti Hedman kertoivat muistelmiaan yhdistyksen perustamisesta tähän asti. Yhdistyksen pitkäaikaiset emännät, rvat Emilia Aitto-oja ja Elina Mäkinen saivat kukkakimpun ja Rurik Pitkänen muistolahjan.

Vapaan sanan aikana esittivät onnittelunsa 15-vuotiaalle yhdistykselle Suomen Kuurojen Liiton puolesta Rurik Pitkänen, Tampereen yhdistyksen Matti Kattainen ja Oulun yhdistyksen Sulo Tyyniaho. Rurik Pitkänen esitti tilaisuudessa kongressiym. elokuvaesityksiä, joita seurattiin mielenkiinnolla. Herra Matti Kattainen esitelmöi Helen Kelleristä sekä kertoili muita huumorilla höystettyjä kertomuksia.

»Pohjolan Sanomat» kertoo tilaisuudesta 14. 5. numerossaan huomattavalla paikalla mm. seuraavasti:

»Tiedoitustoiminta Lapin läänin kuurojen kesken puuteellista . . . Suomen Kuurojen Liiton toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen mainitsi pitämässään esitelmässä, että Lapin läänin kuurot ovat jääneet taka-alalle niin valistus- kuin ammattitoiminnassakin. Syynä on ollut huono tiedoitustoiminta, mikä on johtunut vaikeista ja pitkistä kulkuyhteyksistä. Varattomuus on osaltaan vaikuttanut siihen, että monet eivät ole voineet osallistua läänin ainoan, Kemissä toimivan kuurojen yhdistyksen toimintaan, mikä myös on vaikeuttanut valistustyön suorittamista. Lopuksi puhuja totesi, että valistustoiminta ja yhteyden pito kuurojen keskuudessa on niin heikko, että esim. vain harvat täällä tietävät kuuroilla olevan oman lehtensä Kuurojen Lehti, joka on Suomen Kuurojen Liiton virallinen äänenkannattaja.»

VÄÄRINKÄSITYKSEN välttämiseksi ilmoitetaan, että Karjalan Kuurojenyhdistys on paikallinen yhdistya Kouvolassa, eikä ole sama kuin koko maata käsittävä Karjalan Kuurojen Heimotuki r.y.

Karjalan Kuurojen Heimotuki r.y:n tehtävänä on huolehtia kulttuurityöstä kuten sääntöjen ensimmäinen pykälä kuuluu. Heimotuki r.y:n tarkoituksena on karjalaisten kuurojen henkisten perinteiden kehittäminen sekä vanhojen karjalaisten tapojen vaaliminen maassamme.

Karjalan Kuurojen Heimotuki r.y.
Johtokunta.

KAIKESTA Turussa oloaikanani osakseni tulleesta ystävällisyydestä sekä lämminhenkisestä erojaisjuhlassa saamistani lahjoista pyydän *sydämellisesti kiittää!*

Hyvinkäällä kesäkuun 26 p:nä 1957.

Kirsti Raitio.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

62. vuosikerta 1957

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: URHO KIERIMO, Turku, Kuurojenkoulu. Puh. 11 490.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisank. 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 1 päivää. Muotokuvista seurattava 500:— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1956 kotimaassa ja Pohjoismaissa 500:—, ulkomaille 600:—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:—. Kuolinilmoitukset 500:—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Malminrinne 2 A 14, Helsinki. Puh. 36 678.

Käyttäkää kuurojen hyväksi kirjeenvaihdossanne kauniita

KIRJEENSULKIJAMERKKEJÄ

Hinta 5:— kpl

40 merkin arkki 200:—

Myyjiä otetaan

Yhdistykset ja yksityiset saavat tilata niitä os.:

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 - Helsinki

Postisiirtot. 6825

Tilatkaa vuodeksi 1957 —

Prenumeréra för år 1957 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 62 — 61 årgång

Ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Neuvottelukunta:
Jaakko Väisälä, Kaisu Korhonen, Urho Paljakka, Jarmo Narmala, Urho Lehtimäki.

Tilaushinnat:
500:— koko vuodelta. Ulkomaille 600:—. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun »Kuurojen Joulun» ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 200 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteänne levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudesta.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitté:
Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Rådkommitte:
Jaakko Väisälä, Kaisu Korhonen, Urho Paljakka, Jarmo Narmala, Urho Lehtimäki.

Prenumerationspris:
400:— för hela året. Till utlandet 600:—. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållskolorna kunna genom lärarna på prenumerera för 200 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10. Postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandets krets.

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri
red.sekreterare

URHO KIERIMO
päätoimittaja - huvudredaktör

BÖRJE AHLBÄCK
ruotsinkiel. toimittaja
svenskpr. redaktör

Kauppakirjapaino Oy. Helsinki 1957